Пралетарыі ўсіх краёў, з'яднайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

О ГОД ВЫДАНЬНЯ.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.

Невыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:

На 1 месяц	— 90 к.
„ 3 „	2 р. 70 к.
„ 6 „	4 р. — к.
„ 1 год	8 р. — к.

Зьмена адрэсу: пашпарторная — 20 к., лісцовая — 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:

За радок пашпарэлі пасьля тэксту — р. 50 к.
За радок пашпарэлі пасярод тэксту 1 р. — к.
За радок пашпарэлі перад тэкстам 1 р. 50 к.

Сьвяшчэнныя на 50 проц. даражэй.
Зьнізкі тарыфу бярэцца 10 проц. ніжэйшы.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА у канторы газэты, на ўсіх аддзяленьнях Всебурускага Дзяржаўнага Выдавецтва і на ўсіх пашт.-тэл. канторах.
АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:

За 1 квадрат	25 кап.
За кожны дадатковы	15 „
Вестрадоўн. і чырвонадарожцы за квадрат	15 „
За кожны дадатковы	5 „

Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА.

№ 87 (2576) Чацьвер, 18-га красавіка 1929 г.

ГЕНЭРАЛЬНАЯ ПРАВЕРКА.

Агалошаная гэтымі днямі рэзалюцыя пленуму ЦК КП(б)Б па пытаньні аб вясеньняй пасеўнай кампаніі дае поўную ацэнку ходу галоўнейшых падрыхтоўчых мерапрыёмстваў да вясеньняй сяўбы. Адначасова рэзалюцыя дае шэраг заданьняў як установам і арганізацыям, якія непасрэдна вядуць падрыхтоўку да севу, так і ўсім партыйным і грамадзкім арганізацыям Савецкай Беларусі. Сярод гэтых заданьняў па сваёй тэрміновасьці і важнасьці на першым месцы стаіць «генэральная праверка да 20 красавіка 1919 г., ці забясьпечана правядзеньне ўсіх мерапрыёмстваў у боку партыйных, савецкіх, грамадзкіх арганізацый, савгасаў і калгасаў, гарантуючых выкананьне ў веснавую сяўбу лімітаў па пашырэньні пасеўнай плошчы, падвышэньні ўраджайнасьці, па арганізацыі калгасаў, вытворчых каапэратываў і г. д.».

Праверка павінна быць зроблена зьверху да ніву. Цэнтральныя ўстановы (Наркамзем, Белкалгасаюз, Белсельсаюз, Белсельбанк, ВСНГ, НКФ) павінны праверыць, наколькі выконваюцца кожным з іх тыя пастановы і дырэктывы ўраду і партыі, якія гэтыя ўстановы павінны выканаць. Акругі, раёны і сельсаветы з свайго боку павінны пераглядзець, як практычна ідзе падрыхтоўка да вясеньняй сяўбы, выявіць, хто і што затрымлівае разгортваньне намечаных плянам мерапрыёмстваў. У часе праверкі месцы павінны падлічыць эфэкт ажыцьцяўленых і маючых быць ажыцьцёўленымі мерапрыёмстваў для таго, каб у выпадку необходнасьці ўжо зараз павялічыць абхват гэтых мерапрыёмстваў, пакуль яшчэ ня позна. Тэрмін сканчэньня праверкі вельмі невялікі таму што да пачатку сяўбы фактычна засталіся дні. Зразумела, што ўвесь савецкі і каапэрацыйны апарат, усе партыйныя і грамадзкія арганізацыі павінны выявіць максімум гібкасьці і энэргіі, каб у найкарацейшы час выявіць усе недахопы і зараз-жа іх ліквідаваць.

Цэнтральныя ўставовы і акругі праверку павінны скончыць да 20 красавіка. У раёнах і сельсаветах праверка бясспрэчна працягнецца больш тэрмін, але і там яна павінна быць скончана ў бліжэйшыя дні.

Пры правядзеньні генэральнае праверкі ўсе мерапрыёмствы, намечаныя да вясеньняй сяўбы, павінны быць пра кантраляваны. Нават самыя на першы погляд нязначныя і дробныя павінны ацэньвацца, як неадкладныя, спрыяючыя практычнаму ажыцьцяўленьню намечаных партыяй і ўрадам задач па ўзьняцьцю ўраджайнасьці і перабудове сельскае гаспадаркі.

Асаблівую ўвагу трэба ўсё-ж зьвярнуць на тыя мерапрыёмствы, якія, згодна ацэнкі пленуму ЦК КП(б)Б адстаюць, выконваюцца нядбайна, слаба, а ў некаторых мясцох з недапушчальным спазьненьнем.

Да такіх мерапрыёмстваў, якія павінны быць асабліва добра праверены і ажыцьцяўленьне якіх павінна праводзіцца неадкладна і рашуча, адносяцца забясьпечаньне сродкамі вытворчасьці. Узмацненьне мясцовых загатовак насеньня лёну, лубіну, канюшыны, сэрадэлі, бульбы і ячменю, поўнае выкананьне загатоўчых плянаў, тэрміновае пераразьмеркаваньне насеньня з акруг найбольш забясьпечаных у акругі найбольш адчуваючыя патрэбу ў ім, своечасовая дастаўка на месцы—гэтыя мерапрыёмствы павінны быць праверены і ажыцьцёўлены ўсімі ўстановамі і арганізацыямі.

Прамысловасьць, якая ўзяла на сябе абавязацельствы забясьпечыць сельскую гаспадарку намечанымі па пляну прыладамі і машынамі, павінна праверыць ход выкананьня ўтвораных генэральных дагавораў і максімальна ўзмацніць выпуск машын на фабрыках і заводах.

Белсельбанк і НКФ павінны праверыць, ці атрыманы на мясцох грашовыя сродкі, адпушчаныя дзяржаваю для сельскае гаспадаркі, а таксама—наколькі мэтазгодна яны выкарыстоўваюцца.

Слабым месцам у працы на мясцох зьяўляецца да гэтага часу выкананьне плянаў кантрактацыі, вытворчага каапэраваньня і калектывізацыі. У адносіне кантрактацыі галоўную ўвагу трэба зьвярнуць на поўнае выкананьне пляну і на якасны бок яе. Кантрактацыя павінна быць пераважна групавою, ахапляць цэлыя селішчы і пасёлкі, для больш пасьпяховай здачы закантрактаванай прадукцыі ўвосень і ўзімку і для ажыцьцяўленьня агравытворчых працэсаў.

У вытворчым каапэраваньні цэнтр увагі павінен быць згрупаваны на арганізацыі новых аб'яднаньняў, асабліва малочных, насеннаводных і пасёлкавых таварыстваў і мабілізацыі сродкаў самой вёскі для разьвіцьця сельскай гаспадаркі.

Плян калектывізацыі ажыцьцяўляецца досыць пасьпяхова. Фарсыраваньне калектывізацыі, пры адначасовым сканцентраваньні ўвагі, сродкаў і дапамогі для арганізацыі больш буйных калгасаў—баявая задача дня. Усіх іншых мерапрыёмстваў, патрабуючых праверкі ў узмацненьня выкананьня, мы не пералічваем. Яны падрабязна паказаны ў рэзалюцыі пленуму.

Намечаныя ліміты на пашырэньні пасеўных плошчаў, ураджайнасьці, каапэраваньню і калектывізацыі павінны быць выкананы. Дырэктыў і ўказаньняў было дастаткова.

Партыя дае новае заданьне: зрабіць генэральную праверку падрыхтоўкі да сяўбы. Гэта заданьне павінна быць ажыцьцёўлена ўсёй КП(б)Б, усімі савецкімі установамі і арганізацыямі, усімі працоўнымі Савецкай Беларусі.

У АБАРОНУ НЕЗАЛЕЖНАСЬЦІ АЎГАНІСТАНУ.

(Заява т. Карахана пэрсыцкаму паслу).

У сувязі з некаторымі абставінамі, вызначаючымі на трывожнае становішча на пэрсыцка-аўганскай мяжы, Нам. Народнага Камісара па замежных справах Карахан прыняў 16 красавіка надзвычайнага паўнамоцнага посла Пэрсыі ў Маскве Алі-Галі-Хана-Ансары. Карахан зрабіў пэрсыцкаму паслу заяву, у якой адзначыў, што намераньне некаторых пэрсыцкіх колаў пад выглядам барацьбы з бандытызмам акупаваць частку аўганскае тэрыторыі мела-б самыя цяжкія вынікі для самой Пэрсыі, паставіўшы яе ў шэрагі ворагаў незалежнасьці дзяржаў Усходу і ізаляваўшы яе ад апошніх. У прадстаўленьні было адзначана, што Урад СССР ня можа застацца індыферэнтным у спробе парушыць недатыкальнасьць Аўганістану і зварочваецца да пэрсыцкага ўраду, каб ён прыняў меры супроць пляну безадказных колаў Пэрсыі у адносіне незалежнасьці Аўганістану.

Адначасова НК Замежных Спраў паслаў інструкцыі паўнамоцнаму прадстаўніцтву СССР у Тэгеране аб аналёгічным прадстаўленьні непасрэдна пэрсыцкаму ўраду.

Выступленьне тав. Літвінава ў камісіі аб разброеньні.

„Камісія павінна сказаць, распачне яна ці не распачне вырашэньне праблемы разброеньня“.

ЖЭНЕВА. 16-4. Адчыняючы 6-ю сэсію падрыхтоўчай камісіі аб разброеньні, старшыня камісіі Лёўдон прапанаваў першым пытаньнем савецкі праэкт канвэнцыі аб частковым разброеньні. Лёўдон напамінае, што 5-я сэсія, адклаўшы савецкі праэкт да будучага 6-га пасяджэньня, пастанавіла давесьці яго да ведама ўсіх урад, і падрыхтоўчая камісія павінна заслухаць думку асобных дэлегацый аб савецкім праэкце. Адначасова ён яшчэ раз напамінае, што пастанова 5-й сэсіі прадугледжвае «працяг працы падрыхтоўчай камісіі па намочанаму ўжо шляху і што таму неабходна ўстанавіць, „ці ўкладаецца савецкі праэкт у рамкі праэкту Лігі Нацый“.

Першым пасьля Лёўдона пры напружанай увазе ўсіх выступіў т. Літвінаў.

Абмяркоўваецца не тэхнічнае пытаньне расстаноўкі пунктаў парадку дню,—сказаў т. Літвінаў,—але глыбока прынцыповае пытаньне, вырашаючы якое камісія павінна сказаць, ці распачне яна, ці прыблізіцца яна на данай сэсіі да сапраўднага вырашэньня праблемы разброеньня, альбо будзе падобна на папярэднія сэсіі ў сэнсе выникаў. Лічу неабходным спамянуць, што ў рамкі савецкага праэкту могуць быць укладзены і могуць быць намеркаваны з ім розныя іншыя прапановы дэлегацый, пададзеныя раней ці маючыя быць пададзенымі, бо савецкі праэкт зьяўляецца ў сэнсе разброеньня ўсеаб'яднаючым і ў кожным выпадку мае больш шырокія межы, чымся праэкт 1927 г., які дае толькі магчымасьць дыскусіі па тэхнічных пытаньнях, бо і чуткі аб яго канчатковым прыняцьці не адчыняюць ніякіх пэрспэктыў для вырашэньня асноўнага пытаньня аб разброеньні і аб ступені апошняга.

Ухвала савецкай прапановы аб прапарцыянальным скарачэньні ўсіх радоў і катэгорый узброеньня, зьнішчыла-б тыя разгалосьсі паміж марскімі дзяржавамі, якія ў сучасны момант перашкаджаюць працы падрыхтоўчай камісіі, і папярэдзіла-б такія-ж, калі яшчэ ня больш вострыя разгалосьсі, якія іначай няўхільна ўзьнікнуць таксама пры больш канкрэтным абмеркаваньні сухаземных і паветраных узброеньняў.

З працы камісіі ня відаць наогул, каб іх мэтаю было якое-небудзь скарачэньне існуючых узброеньняў.

У зьвязку з гэтым, савецкая дэлегацыя лічыла-б своечасовым падаць яснасьць у пытаньне, якія наогул мэты высоўвае сабе падрыхтоўчая камісія. Усе гэтыя меркаваньні прымушаюць савецкую дэлегацыю яшчэ раз заклікаць камісію да перагляду мэтадаў працы, ісьці па рэкамэндуемаму дэлегацыяй шляху, супроць якога ў камісіі не рабілася пакуль ніякіх пярэчаньняў, апрача заявы аб тым, што гэты шлях—новы. «Яшчэ на 4-й сэсіі паўтара гады назад, г. зв. „праложаны камісіяй шлях“ быў ахарактарызован, як бязвыхадны і беспрасьветны тупік. На пятай сэсіі некаторым дэлегатам паказалася, аднак, што недзе ёсьць сьвет і камісія парашыла, што ёсьць выхад з тупіку.

Мінуў год.

Аказалася, што гэты сьвет быў міражам (пацёмкі ў тупіку яшчэ больш згусьціліся). Можна тут запытаць, ці трэба ўпірацца далей і не зьмяняць напрамку шляху, хоць-бы і затрачваючы лішнюю працу, каб знайсьці выхад з тупіка?

Старшыня падрыхтоўчай камісіі, каб пацьвердзіць неабходнасьць паскораньня працы камісіі, спасылаўся на ўзмоцненую нецярплівасьць рабочых арганізацый, якія патрабавалі хутчэйшага ажыцьцяўленьня разброеньня. Калі старшыня камісіі лічыць, што гэты рух зьяўляецца магутным фактарам у справе разброеньня, дык савецкая дэлегацыя першая з ім згодзіцца. Але гэты рух выгрывае ў сіле, калі камісія ўжыве такія мэтады працы, якія дапамогуць выкрыць фальш і неабгрунтаванасьць спасылак таго ці іншага ўраду на фальшывыя нацыянальныя інтарэсы, якія нібы перашкаджаюць яго краіне разброіцца ў такой меры, у якой згодны іншыя дзяржавы.

Патрабаваньне савецкай дэлегацыі аб пераглядзе мэтадаў працы камісіі і аб пераходзе да абмеркаваньня сапраўдных пытаньняў разброеньня знаходзіць новае дадатковае апраўданьне ў падзеях апошняга году. Я маю на ўвазе перш усяго ўзмацненьне пагрозы вайны, на якое мы зазначалі яшчэ на 4-й сэсіі. Але тады яе абрысы, можа быць, не азначаліся з такой вострасьцю і бачнасьцю для ўсіх, як зараз. Гэтая пагроза зусім ня выдумка савецкай дэлегацыі. Ужо гэтая акалічнасьць была-б дастатковай для стымуляваньня нашых захадаў да хутчэйшага разброеньня. З другога боку, для разброеньня утварылася сёлета новая спрыяючая канкуэнтура з пункту гледжаньня ўзмацненьня г. зв. безапаснасьці, якой Ліга Нацый і падрыхтоўчая камісія заўсёды надавалі выключнае значэньне. Пакт Келёга аб адмове амаль усіх дзяржаў ад вайны ў якасьці сродку нацыянальнай палітыкі зрабіўся фактам. Дзякуючы ініцыятыве і асобным захадам савецкага ўраду, пакт Келёга ўжо набыў моц ва ўзаемадачыненьнях паміж 8 дзяржавамі, пры тым—менавіта на тым вучастку Эўропы, які лічыўся найбольш пагражаючым.

Савецкая дэлегацыя,—сказаў у канцы т. Літвінаў,—лічыла і будзе лічыць, што ў сучасных умовах найбольш сапраўднай гарантыяй міру зьяўляецца ўсеагульнае і поўнае разброеньне. Адпаведны праэкт канвэнцыі аб поўным разброеньні быў, нажаль, адхілен падрыхтоўчай камісіяй і савецкая дэлегацыя зможа яго зноў высунуць толькі на міжнароднай канфэрэнцыі па разброеньні, калі яна ка лі небудзь будзе склікана. Тым часам дэлегацыя падае праэкт канвэнцыі аб прапарцыянальным прагрэсыўным скарачэньні ўсіх узброеньняў, якое ў значнай ступені ўжо цяпер зьменшыць пагрозу вайны і зможа паслужыць этапам для далейшага разброеньня. Я раджу гэты праэкт увазе 6-й сэсіі падрыхтоўчай камісіі і прашу паставіць яго першым пунктам у парадку дню. Я глыбока пераконаны ў тым, што толькі прыняцьце такой прапановы выведзе камісію з цяжкага становішча, узнагародзіць яе за дарэмна патрачаны час і працу і прымусіць прызнаць, што падрыхтоўчая камісія, нарэшце, сапраўды занялася пытаньнем аб разброеньні“.

Лёўдон высоўвае на галасаваньне пытаньне, ці жадае камісія абмеркаваць савецкі праэкт з тым, каб устанавіць, ці прадстаўляе ён базу для далейшых работ, замест праэкту Лігі. Узьнікае доўгая дыскусія, у якую асобныя дэлегаты яўна імкнуцца ўнесьці блытаніну. Тав. Літвінаў прапануе галасаваць толькі пытаньне аб абмеркаваньні савецкага праэкту, у выпадку адхіленьня якога камісія вырашыць, якія пытаньні абмяркуе ў далейшым. Лёўдон высоўвае пытаньне аб прыняцьці парадку дню ў цэлым, падкрэсьліваючы, што мае на ўвазе перш усяго пытаньне аб тым, ці будзе абмяркоўвацца савецкі праэкт у выпадку прыняцьця якога іншыя праэкты адпадаюць. За адсутнасьцю пярэчаньняў прапанаваны Лёўдонам парадак дню лічыцца прынятым. 17 красавіка будуць агалошаны турэцкія прапановы і адбудзецца абмеркаваньне савецкага праэкту.

БЛЫТАНЫ МЭМАРАНДУМ ТУРЦЫІ АБ РАЗБРОЕНЬНІ.

ЖЭНЕВА, 17-IV. Дэлегатам падрыхтоўчай камісіі да канфэрэнцыі аб разброеньні паведамлен мэмарандум турэцкага ўраду. Мэмарандум прапануе ўстанавіць прынцып роўнага абмежаваньня ўзброеньняў усіх дзяржаў паўным максімумам, «неабходным вялікай дзяржаве для законнай абароны», забараніўшы далейшае ўзброеньне малым дзяржавам, не дасягнуўшым гэтага максімуму. Мэмарандум падкрэсьлівае посьпехі, дасягнутыя пактам Келёга і потым зазначае, што Турцыя, далучыўшыся да пакту Келёга, пасьпяшыла далучыцца таксама і да маскоўскага пратаколу, разглядаемага ёю, як элемэнт кансалідацыі пакту Келёга. Мэмарандум зазначае, што ажыцьцяўленьне разброеньня будзе лепшай санкцыяй дагавораў, падпісваемых для забясьпечаньня міру. Мэмарандум лічыць, што адной з крыніц небясьпекі нападаў зьяўляецца няроўнасьць узброеных сіл. З гэтай прычыны Турцыя мяркуе пакласьці ў аснову разброеньня прынцып роўнасьці.

У ПОЛЬШЧЫ.

„Падначалены чыноўнік, салдат і памоцнік дыктатара“.

ВАРШАВА, 16-4. Польскае тэлеграфнае агэнцтва паведамляе: «Пілсудзкі сёньня прыняў ранейшага прэм'ера Бартэля і выходзячых у адстаўку членаў яго габінэту, а таксама нанова назначанага старшыню рады міністраў Сьвідальскага і ўсіх членаў новага ўраду. У сваёй прамове Пілсудзкі адзначыў паслугі Бартэля, падкрэсьліваючы асабліва, што дзякуючы яго стараньням тэхніка працы польскага ўраду ўзьнялася на высокі ўзровень, ня саступаючы ўзроўню лепшых сучасных дзяржаў».

Адказваючы Пілсудзкаму, Бартэль заявіў, што супольна з усімі калегамі служыў грамадзкай справе, сьледуючы зазначэньням маршала Пілсудзкага, які ўсімі разглядаецца, як кіраўнік нацыі. У канцы сваёй прамовы Бартэль заявіў маршалу: «Я назаўсёды ваш падначалены чыноўнік, салдат і памоцнік».

Нізасьць польскага друку.

ВАРШАВА, 16-4. Газэта «Экспрэс Паранны» ня спыняе весьці антысавецкую кампанію. Адзін з артыкулаў зьмешчаных у апошнім нумары газэты служыць заключным акордам цкаваньня СССР, узьнятага ў зьвязку з Баранавіцкаю трагедыяю.

Гэты артыкул зьяшчае зьнявагу і выдумкі па адрасу савецкага ўраду. Апанасэвіча, сьмерць якога, па словах замежнага друку, зьяўляецца больш чым таямніцай, газэта называе «савецкім бандытам з Баранавіч».

Бунт на латвійскім параходзе.

БЭРЛІН, 16-4. Водгук паведамленьняў газэт на латвійскім параходзе „Крыве“ адбылося паўстаньне. Матросы ўзарваліся ў капітанскую каюту і разграмілі яе. Некаторых удзельнікаў паўстаньня паліцыя гвалтам даставіла на бераг.

Праэкт скарыстаньня энэргіі Днепрастрою.

МАСКВА. Пад старшынствам Рыкава адбылася нарада з удзелам спэцыялістаў па пытаньню аб скарыстаньні энэргіі Днепрастрою. Жвавы абмен думкамі выклікаў пытаньне аб злучэньні Днепрастрою з Донбасам шляхам пабудовы электраперадачы. Частка спэцыялістаў бараніла пункт гледжаньня, што Днепрастрой на трэба заразжа пасьля яго пуску злучаць з Донбасам для скарыстаньня апошнім энэргіі Днепроўскае станцыі. Другая частка спэцыялістаў выказалася за пабудову электраперадачы і прапанавала яе скончын да моманту пуску Днепрастрою. Нарада прышла да перакананьня аб неабходнасьці прапрацаваць гэта пытаньне. Аднак, для таго, каб Донбас у кожным выпадку быў забясьпечан электраэнэргіяй, нарада аднагалосна прызнала неабходным зараз-жа распачаць пабудову новае райённае электрастанцыі ў Данбасе. ВСНГ СССР прапанавае ўжо ў бягучым годзе распачаць дасьледчыя і праэктыравальныя работы па пабудове намечаных заводаў, выходзячы з таго, што заводы гэтыя павінны быць гатовы да эксплёатацыі з часу пуску Днепрастрою. Саюзны СНК канчаткова зацьвердзіў сьпіс спажыўцоў энэргіі Днепрастрою.

ЗАБАСТОВАЧНЫ РУХ У ФРАНЦЫІ.

ПАРЫЖ, 11-4. Забастовачны рух у шэрагу райёнаў Францыі ня толькі ня сьціхае, а наадварот увесь час расьце. Так, напрыклад, забастоўка металёўцаў у Конкарно ня спыняецца, прычым у яе ўцягнуты новыя катэгорыі рабочых. Адначасова прыняты падрыхтоўчыя меры да абвяшчэньня забастоўкі транспартнікаў. У зьвязку з гэтымі забастоўкамі Конкарно знаходзіцца на асадным становішчы. Горад запоўнен атрадамі пешай і коннай паліцыі. Не здавальняючыся гэтым, рэакцыйны муніцыпалітэт гораду патрабуе прысылкі новых узброеных атрадаў. Не зважаючы на рэпрэсіі паліцыі, у горадзе адбыўся шэраг шматлікіх рабочых дэманстрацый.

У Парыскім райёне частковая забастоўка металёўцаў ня спыняецца. Адноўлена праца толькі на двух прадпрыёмствах (мэханічны завод Буклі і завод радыятараў Ольнэй), на якіх рабочыя атрымалі перамогу. У сучасны момант усе ліцейшчыкі Парыскага райёну рыхтуюцца да ўсеагульнае забастоўкі.

Байкот японскіх тавараў ня спыняецца.

ПЭЙПІН, 15-4. Паверaны ў справах Японіі у Кітаі Хорк паведаў начальніка Пэйпінскага гарнізону генэрала Шан-Чжэна і зьвярнуў яго ўвагу на тое, што ў Пэйпіне ня спыняецца антыяпонскі байкот, ня гледзячы на пагожаньне цзынаньскага інцыдэнту. Шан-Чжэн адказаў на гэта, што ён не атрымаў з Нанкіну ніякіх афіцыйных зазначэньняў адносна прыдушэньня байкоту, з якой прычыны ён ня можа ўжыць якіх небудзь мер па гэтаму пытаньню.

Нямецкі пралетарыят—за рашучую рэвалюцыйную барацьбу.

БЭРЛІН, 16-4. Падагульваючы вынікі выбараў фабзавкомаў на берлінскіх прадпрыёмствах «ВЭК» (усеагульная кампанія электрычнасьці), «Ротэ Фанэ» сьвяркуе, што рэвалюцыйнае крыло атрымала сярод 55.000 рабочых гэтых прадпрыёмстваў абсалютную большасьць. Пралетарыят буйных прадпрыёмстваў берлінскае-мэталё-прамысловасьці выказаўся за партыю рэвалюцыйнай клясавай барацьбы. „Мэталёўцы Берліну,—далей піша газэта,—стаяць перад забастоўкаю, якую яны павінны правесьці як супроць прамысловых лідэраў, так і супроць рэфармісцкіх лідэраў. Пагэтаму мэталёўцы паставілі на кіруючыя пасады прадстаўнікоў рэвалюцыйнага крыла“. Адзначыўшы, што апроч гэтага перад забастоўкаю стаяць 400.000 чыгуначнікаў і гарнякоў Рурскае вобласьці, газэта ў заключэньне канстатуе, што вынікі выбараў у фабзавкомы азначаюць для ўсяго пралетарыяту контрнаступ і абвяшчэньне імі вайны буржуазіі, панаваньню капітала і рэфармізму.

На правакацыю сацыял-дэмакратаў адкажам усеагульнай забастоўкай.

БЭРЛІН, 16-4. На мэталёпрамысловым заводзе «Асканія» рабочыя ўхвалілі рэзалюцыю, у якой гаворыцца: „Калі Царгібель (берлінскі начальнік паліцыі, сацыял-дэмакрат) адважыцца правакаваць 1-га мая крывавыя стычкі, дык берлінскі пралетарыят адкажа на гэта 2-га мая ўсеагульнай забастоўкай“. Орган кампартыі «Ротэ Фанэ» падкрэсьлівае, што гэты лёзунг бясспрэчна будзе прыняты ўсімі рабочымі Берліну.

ПЕРАДВЫБАРЧЫ МАНЭЎР КАНСЭРВАТАРАЎ.

ЛЁНДАН, 16-4. Ангельская кампартыя агаласіла заяву адносна паведамленьняў і навінак, якія зьявіліся ў друку, у сувязі з сьледзтвам, якое вядзе Скотлянд'ярд. Водлуг вестак, якія маюцца ў ЦК кампартыі, гаворыцца ў заяве, ні адзін відны камуніст ня быў выкліканы у Скотлянд'ярд, як гэта паведамлялася ў друку. Кампартыя,—гаворыцца ў заяве,—ацэньвае «сэнсацыю» Скотлянд'ярд, як прадвыбарчы манэўр ураду, з мэтаю зрабіць уражаньне на выбаршчыкаў.

Нясумленная палітыка кансэрватараў.

ЛЁНДАН, 16-IV. Агэнцтва Рэйтэр паведамляе: «У палаце вобшчын вялікае ўзбуджэньне выклікала прамова дэпутата рабочай партыі Сноўдэна (ранейшага міністра фінансаў у габінэце Макдональда), выступіўшага сёньня ў спрачках па бюджэце. Сноўдэн заявіў, што нота Бальфура, у якой выкладаецца палітыка Англіі па рэпарацыйнаму пытаньню і па пытаньню аб міжсаюзьніцкіх даўгох была нясумленна. (У гэтай ноце, зазначае ён, Англія хоча атрымаць ад сваіх даўжнікоў столькі, колькі яна сама павінна плаціць сваім кредыторам). Сноўдэн заявіў, што рабочая партыя пакідае за сабою права адносіцца ад палітыкі, выкладзенай у ноце Бальфура.

Масавыя прасьледваньні прафсаюзаў у Румыніі працягваюцца.

ВЕНА, 16-4. Па загаду румынскага міністра ўнутраных спраў у апошнія дні апячатаны памяшканьні ўнітарных прафсаюзаў у Клаўзэнбурзе і Плаэшці, а таксама рабочыя дамы ў Таргумурэшы, Арадзе і Кранштаце. 13-га красавіка ў Бухарэсьце апячатана рэдакцыя органу рабоча-сялянскага блёку «Інаінце». Чарговы нумар газэты быў канфіскаваны. У Кішанёве забаронена рабоча-сял газэта «Правда», у Арадзе—рабочая газэта «Віррадат» «Унівэрсуд» паведамляе, што у Бухарэсьце рабочыя спрабавалі адарваць пячаткі на доме прафсаюзаў, але жандарэрыя перашкодзіла ім. Карэспандэнт газэты паведамляе, што ўлада мае намер канфіскаваць нярухомасьць маемасьць прафсаюзаў, якая ацэньваецца ў 20 мільёнаў лей.

Бэрлінская паліцыя замазала справу аб фальшыўках.

БЭРЛІН, 16-4. Пракуратура фармулявала абвінавачаньне па справе берлінскае фабрыкі антысавецкіх фальшывак. Арлоў і Сумарокаў абвінавачваюцца ў замаху на ашальмаваньне карэспандэнта газэты „Нью-Ёрк Іўнінг Пост“ і ашуканстве ў 8 выпадках пры якіх яны апэрыравалі пад фальшывымі «лістамі Трыліссэра». Апроч таго, пракуратура пастанавіла ўзбудзіць супроць Арлова і Сумарокава абвінавачаньне ў падрабленьні паперай, бо Арлоў «падазраецца» ў тым, што ён быў кіраўніком фабрыкі фальшывак, „з якой выйшлі на сьвет шэрах дакумэнтаў выклікаўшых ажыцьцяўленьня ускладненьні“. Пытаньне аб падрабленьні «лісту Зіноўева» не закранаецца абвінавачаньнем.

Хто гэтыя чужаземныя элементы?

КАНСТАНТЫНОПАЛЬ, 15-4. Сьледзтва па справе аб змове на жыцьцё Кемаль-пашы скончылася. Канчаткова выяўлена, што змоўшчыкі дзейнічалі ў супрацоўніцтве з некаторымі чужаземнымі элементамі.

УРОК ШОСТЫ.

У Жэневе адчынілася 6-я сэсія падрыхтоўчай камісіі да канфэрэнцыі аб разброеньні. На вопыту 5 папярэдніх нумароў жэнеўскай «міратворчай» праграмы і іх вурокаў ня цяжка прадказаць канец інсцэніроўкі за нумарам 6. Звычайныя недарэчныя камэдыі падкупаюць невымагальных гледачоў добрым канцом. Але недарэчным жэнеўскім камэдыям нават не ўдаецца надаць добры канец і кожны раз у публікі застаецца ўсё больш няпрыемнае ўражаньне. Тав. Літвінаў у сваёй прамове трапна ахарактарызаваў базвыходны і беспрасьветны тупік, у якім апынулася падрыхтоўчая камісія, гэта дастойнае дзеішча Лігі. Ён падкрэсьліў „уражаньне“ аб неабгрунтаванасьці спасылак таго ці іншага ўраду на фальшывыя нацыянальныя інтарэсы, якія нібы перашкаджаюць яго краіне разбройвацца... «Словы прадстаўніка савецкай дэлегацыі абапіраюцца на бясспрэчныя «непарушаныя факты».

І сапраўды, Ліга Нацый хутка адсьвяткуе 10-ці гадовы юбілей падпісаньня вялікімі дзяржавамі яе статуту. За час існаваньня Лігі пад яе прыкрыцьцём працуюць дзесяткі камісій аб разброеньні, падкамісій, камісій экспэртаў: за гэты час выпрацаваны сотні рэзалюцый і праэктаў аб разброеньні, нацыянальчай безапаснасьці, мірным пагоджаньні канфліктаў.

А вынікі?

Вялізарная мілітарысцкая машына, кіруемая вайсковымі і цывільнымі паслугачамі магутнага канцэнтраванага манапольнага капіталу выцісканае з арганізму прыгнечаных ім сваіх і чужых народаў усе жыцьцёвыя сокі. На грандыёзных вайсковых заводах і суднабудаўнічых верфях, у акутаных тайнай хімічных лябараторыях гэтыя сокі жывых народаў па апошняму слову рацыяналізаванай тэхнікі перапрацоўваюцца ў міліярды сьмяротных снарадаў, у гарматы, у міліярды кубамэтраў атрутных газаў. З поўнай нагрузкай, з усё больш паскораным тэмпам працуе гэта страшэнная машына.

Міжнародна-палітычная атмасфэра згушчаецца. Утвараюцца ваенныя саюзы, дыплёматычныя камбінаты і контр-камбінаты, блёкі ўнутры імпэрыялісцкага лягеру, і ўсе імпэрыялісты разам узятыя падрыхтоўваюць напад на ўсё яшчэ адзіную ў сьвеце пралетарскую дзяржаву. На сусьветнай шахматнай дошцы імпэрыялісты ра стаўляюць фігуры для надыходзячай будучай вайны.

Натуральна ўзьнікае пытаньне, што-ж робіць наша савецкая дэлегацыя ў Жэневе, дзе разгортваецца гэта фальшывая міратворчая чыннасьць прадстаўнікоў капіталістычных дзяржаў?

Не дзеля буржуазных дыплёматаў савецкая дэлегацыя езьдзіла і ізноў паехала ў Жэневу, а дзеля працоўных, якіх прадстаўнікі капіталу хочуць ашукаць. Прадстаўнік савецкага ўраду ў Жэневе зноў высунуў перад усім сьветам пытаньне аб вайне і міры і ваеннай пагрозе, абрысы якой, выражаючыся словамі тав. Літвінава, «ніколі не адзначаліся з такой вострасьцю і бачнасьцю для ўсіх як зараз». Ён узьняў перад усімі гэтымі Кешэндэнамі, Гібсонамі, Масолі і кампаніяй пытаньне востра ці **хочаце вы разброіцца, ці не.**

Ясныя, выразныя савецкія прапановы, якія прасьледуюць мэту сапраўднага, але не паперовага разброеньня, прымусяць фальшывых буржуазных дыплёматаў даць расьцягні адказ. Мець якія-небудзь ілюзіі адносна характару гэтага адказу было-б ня толькі наіўнасьцю, але простым злачынствам у адносіне да міжнароднага пралетарыяту. **Кожны сьвядомы рабочы ў СССР і на Захадзе павінен зразумець, што чыннасьць дэлегацыі савецкага ўраду, якая дзейнічае ў варожым буржуазным акружэньні, сустракае буйныя перашкоды.**

Яна здолее толькі высунуць пытаньне.

Вырашаць-жа яго можа толькі міжнародны пралетарыят.

Справа вызваленьня рабочых з пад ярма мілітарызму—гэта справа саміх рабочых. Справа абароны бацькаўшчыны сусьветнага пралетарыяту—Савецкага Саюзу ад падрыхтоўваемага на яго нападу сусьветнай буржуазеі таксама ёсьць справа самога сусьветнага пралетарыяту. Для гэтага неабходна сыстэматычная незамірымая і бязьлітасная барацьба ня толькі супроць буржуазеі, але і супроць сацыял-дэмакратыі. Бо чым, як не агідным, нясумленным ашуканствам мас зьяўляецца спроба заверыць іх шляхам «пэтыцыйнай кампаніі» і пасылкі дэлегацыі ў Лігу Нацый у тым, што жэнеўская ўстанова, гэта спэкулянцкая біржа буржуазных дыплёматаў пад пацыфісцкім шыльдам, можа прынесьці чалавецтву ратунак ад мілітарысцкай чумы. Не зразумела толькі, на што пасылаць дэлегацыі і загружаць пошту пэтыцыямі, калі Ліга Нацый і II-гі Інтэрнацыянал—блізкія і сваякія ўстановы, якія працуюць у шчыльным духоўным і арганізацыйным кантакце. Аб усім гэтым рабочыя ўсяго сьвету павінны асабліва памятаць цяпер, калі ідзе падрыхтоўка да першамайскай міжнароднай мабілізацыі пралетарскіх сіл супроць мілітарызму і ўсёй параджаючай і харчуючай яго капіталістычнай сыстэмы.

«Правда».

5-цігадовы плян разьвіцьця гаспадаркі БССР.

(Даклад т. Бонч-Асмалоускага на аб'яднаным пасяджэньні СНК і Эканомнарады).

Пэрспэктывы разьвіцьця сельскай гаспадаркі БССР.

Пасеўная плошча за 5-цігодку ўзрасьце на 15 проц.—Ураджайнасьць збожжавых культур узьнімецца на 42 пр.—Тэхнічных—на 10 проц.

На ранішнім пасяджэньні 13 красавіка быў заслухан даклад члена Прэзыдыуму Дзяржпляну тав. Бонч-Асмалоўскага аб пяцігадовым пляне разьвіцьця сельскай гаспадаркі.

У адпаведнасьці з агульнымі задачамі сацыялістычнай перабудовы народнай гаспадаркі БССР асноўнымі задачамі ў галіне с.-г. палітыкі ва ўмовах БССР зьяўляюцца: а) максымальнае разгортваньне с.-г. прадукцыі праз падвышэньне ўраджайнасьці, праз узмацненьне інтэнсыўнасьці с.-г. вытворчасьці і далейшае пашырэньне с.-г. плошчы, б) энэргічнае разгортваньне аграмаднага сэктару сельскай гаспадаркі праз арганізацыю дзяржаўнага земляроблства, праз калектывізацыю і вытворчае каапэраваньне сялянскіх гаспадарак, в) падвышэньне працаёмкасьці сельскай гаспадаркі з мэтаю вымкчэньня аграрнай перанаселенасьці. Намечаныя пяцігодкаю мерапрыёмствы ў адносінах с.-г. палітыкі ў вёсцы павінны праводзіцца з пункту погляду ўсебаковай дапамогі гаспадарчаму ўмацаваньню бядняцкіх і серадняцкіх гаспадарак, зьвяртаючы асаблівую ўвагу на матар'яльную дапамогу бядняцкім гаспадаркам. Увесь пэрспэктыўны плян разьвіцьця сельскай гаспадаркі пабудован з пункту погляду максымальнага ўзмацненьня сельскай гаспадаркі.

У БССР, як у раёне інтэнсыўнай гаспадаркі, намячаюцца наступныя шляхі разьвіцьця сельскай гаспадаркі: разьвіцьцё валакністага ільнаводзтва, кораньплодаў (бульбы і інш.), разьвіцьцё палявога травасеяньня і ўзмацненьня жывёлагадоўлі—разьвядзеньне буйнай рагатай жывёлы малочнага напрамку і скарасьпелай сьвінагадоўлі. Наяўнасьць аграрнай перанаселенасьці і выгады для экспарту, з прычыны блізкасьці граніцы, выклікае неабходнасьць разьвіцьця дробных экспартных галін сельскай гаспадаркі, як салоўніцтва, птушніцтва, рыбная гаспадарка і г. д.

Пяцігодкаю ўстанаўляецца рост пасеўных плошчаў на 15 проц. з хістаньнем па паасобных акругах ад 10 проц. (Менская) да 20 проц. (Бабруйская Мазырская, Гомельская) або з 3.403,8 тыс. гкт. у 1927 г. да—3.917,2 тыс. у 1932 г., пры гэтым пашня павялічэцца на 301,8 тыс. гкт. (праз перадачу ў земфонд лясных плошчаў, праз распашку няўдобных зямель, праз мэліярацыю забалочаных плошчаў і г. д.) Дзякуючы рацыяналізацыі палявой гаспадаркі, увядзеньню шматпольля і іншых мер, павялічэцца засеў пахатных зямель з 73,9 проц. да 79,8 проц. За пяцігодзьдзе плошча сенажацяй пашырэцца з 1.865, 6 тыс. гкт. да 2.121,4 тыс. гкт. або на 13,7 проц. Гэтае пашырэньне будзе праходзіць дзякуючы шырокаму разгортваньню мэліярацыйных работ, а таксама больш рацыянальнаму скарыстаньню выганаў. Значна павялічэцца пасеўная плошча нязбожжавых культур: лёну—на 38 пр., канаплі—на 32 проц., кораньплодаў—на 39,5 проц. і траў на 137,4 пр. Пасевы азімага жыта і ўсіх збожжавых культур амаль стабілізуюцца (рост за пяцігодку на 2,5 проц., пры гэтым такія культуры, як яравое жыта, яравая пшаніца, грэчка, проса скарачаюцца, а азімая пшаніца, авёс, ячмень павялічваюцца). Рост пасеўных плошчаў пад канаплёй прадугледжваецца, галоўным чынам, на мэліараваных торфавых масывах у Бабруйскай і Мазырскай акругах.

Рост ураджайнасьці за пяцігодку ўстанаўляецца па збожжавых культурах ад 30 да 42,5 проц. па тэхнічных культурах — на 50 проц., па бульбе—на 35 проц., палявых травах—на 20 проц. і натуральных сенажацях—на 15 проц.

Усе гэтыя наметкі росту значна павялічваюць вытворчасьць сельскай гаспадаркі. Папершае, павялічэцца кармавая база для жывёлагадоўлі, што дасьць магчымасьць шырока разьвіць гэтую галіну сельскай гаспадаркі. Падругое, гэты рост дае магчымасьць значна палепшыць дабрабыт і харчаваньне як сельскага, так і гарадзкога насельніцтва. Нормы спажываньня с-г. прадукцыі дзякуючы такому ўздыму прадукцыйнасьці сельскай гаспадаркі павялічваюцца для сельскага насельніцтва на 30 проц., для гарадзкога на 60 проц. Апроч таго, значна пашырэцца сырцовая база для нашай прамысловасьці. Дзякуючы вялізарнаму ўздыму ўраджайнасьці і пашырэньню пасеўных плошчаў павінен значна скараціцца і недахоп у збожжы

За 5-годку будзе земляўпарадкавана 4.685 тыс. гэкт.

Па пяцігодцы земляўпарадкаваньне мяркуецца ў асноўным закончыць у бягучае пяцігодзьдзе, пры гэтым у прамысловых ільнаводных райенах яно павінна быць скончана ў першыя 2 гады, а ў пагранічных раёнах—у 2-3 гады. Земляўпарадкаваньнем намечана ахапіць за пяцігодзьдзе каля 4.685 тыс. гкт. Неземляўпарадкаванымі застанецца каля 600-700 тыс. гкт., якія знаходзяцца ў найбольш забалочаных раёнах, дзе правядзеньне земляўпарадкаваньня да мэліярацыі гэтых раёнаў німэтазгодна (у Мазырскай і Бабруйскай акругах і часткова ў Гомельскай, Менскай і Полацкай). Аднэй з асноўных задач земляўпарадкаваньня зьяўляецца ўтварэньне такіх форм землякарыстаньня, якія садзейнічалі-б калектывізацыі, каапэраваньню і мэханізацыі сельскай гаспадаркі (калектывы, пасёлкі). Дзеля больш пасьпяховай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі працэс земляўпарадкаваньня павінен быць цесна ўвязаны з утварэньнем і выдзяленьнем калектыўных гаспадарак і з пераводам на шматпольле ўсіх гаспадарак, якія будуць земляўпарадкоўвацца. Капітальныя ўкладаньні на земляўпарадкаваньне намячаюцца ў разьмеры 15 млн. руб. па бюджэту і 14,2 млн. руб. на крэдытаваньне расьсяляючыхся земляробаў.

Мэліярацыю намячаецца разгарнуць за 5 гадоў на плошчы 540 тыс. гкт., ахапіўшы каля 20 проц. усіх забалочаных зямель БССР. Каля 460 тыс. гкт. зямель будуць дэтальна асушаны, а рэшта стане даступнай для землякарыстаньня ў выніку рэгуляваньня вадапрыёмнікаў. Мяркуецца выдзеліць каля 150 тыс. гкт. калёнізацыйных фондаў для арганізацыі на іх савгасаў і калгасаў. У адносінах культуртэхнікі мяркуецца правесьці палепшаньне сенажацяў на 360 тыс. гкт. забалочаных мэліараваных сенажацяў і, апроч таго, палепшыць каля 700 тыс. гкт. сухадольных і заліўных сенажацяў. Усяго на мэліярацыю і культуртэхніку за пяцігодзьдзе мяркуецца затраціць 38,2 млн. руб.

БССР пакрыта даволі густой сеткай савецкіх гаспадарак, асабліва ў заходняй яе частцы—Менскай і Бабруйскай акругах. Зараз налічваецца 248 калгасаў на плошчы ў 114 тыс. гкт. Далейшае павялічэньне ліку і плошчы савгасаў магчыма толькі на мэліараваных землях. Пяцігодкаю намячаецца арганізаваць на калфондах 12 новых буйных савгасаў з агульнаю плошчаю ў 50 тыс. гкт. Асноўныя задачы будаўніцтва савгасаў выяўляюцца ў канчатковым узмацненьні ў іх гаспадаркі і перабудовы іх у аграіндустрыяльныя цэнтры адпаведных раёнаў. Дзеля гэтага пяцігодкаю прадугледжваецца поўнае ўкамплектаваньне савгасаў прадукцыйнаю жывёлаю, трактарамі і адпаведным інвэнтаром, шырокае будаўніцтва ў іх прадпрыёмстваў па пераапрацоўцы с.-г. прадукцыі, шырокае разьвіцьцё ў іх племянной жывёлагадоўлі, арганізацыя пладовых выхавальнікаў і г. д. У прамысловых ільнаводных раёнах павінны арганізоўвацца ўзорныя дзяржаўныя ільнаводныя гасп.

Да канца 5-цігодкі будзе ўтворана 4561 калектыўная гаспадарка.

Лік калектыўных гаспадарак за пяцігодзьдзе павялічваецца з 994 да 4 561 з павялічэньнем іх зямельнай плошчы з 94 тыс. гкт. да 756 тыс. гкт. Сярэдні разьмер калгасаў мяркуецца давесьці да 166 гкт. супроць 97 гкт. у сучасны момант. Вытворчае каапэраваньне аднаасобных гаспадарак будзе разьвівацца, галоўным чынам, па лініі калектыўнага карыстаньня с.-г. інвэнтаром, забясьпечаньня гаспадарак гатунковым насеньнем і племянной жывёлай, а таксама праз каапэраваньне працэсаў перапрацоўкі с.-г. прадукцыі, асабліва малака. Агульны плян вытворчага каапэраваньня намячае ахапіць да канца пяцігодзьдзя 79,5 проц. сялянскіх гаспадарак.

Пяцігодка прадугледжвае канчатковае выцясьненьне ўжываньня сох і драўляных барон і больш шырокае па шырэньне с.-г. машын і прыладаў. Адначасна з працэсам аграмаднжаньня сельскай гаспадаркі намячаецца поўная рэканструкцыя с-г машын на новай энэргетычнай базе (трактары, электраматоры і г. д.) Завоз трактараў у БССР запраектаваны ў ліку 2.300 шт за пяцігодзьдзе. Агульны кошт с-г інвэнтару павялічэцца за пяцігодзьдзе в 68.801 тысяч рублёў да 115 мільёнаў рублёў Да канца пяцігодкі намячаецца ахапіць калектыўным карыстаньнем машын 14,6 проц. усяго складу с-г інвэнтару.

Асабліва важнае значэньне ў справе рэканструкцыі сельскай гаспадаркі БССР набывае арганізацыя сеткі адпаведных тэхнічных прадпрыёмстваў па перапрацоўцы с-г. прадуктаў. Плян індустрыялізацыі сельскай гаспадаркі прадугледжвае пабудову цэлага шэрагу заводаў для абслугоўваньня вытворчых і спажывецкіх патрэб сялянства (млыны, лесапільні, маслабойні і інш) Усяго ў будаўніцтва па сельска-гаспадарчай індустрыі патрэбна за 5-годзьдзе дзяржаўных сродкаў 26,5 млн. руб. Па малочнай прамысловасьці намечана павялічыць лік масларобных і сыраваных заводаў да 550 прадпрыёмстваў, 160 малочных пунктаў па збыту сьвежага малака, пабудаваць 5 гарадзкіх малочных. Па буйной прамысловасьці намячаецца пашырыць сетку крахмальных заводаў да 180. Намячаецца пабудаваць 10 заводаў па пачатковай апрацоўцы лёну і канаплі. Мяркуецца пабудаваць 15 буйных камбінаваных заводаў па пераапрацоўцы гародніны. У Гомелі і Віцебску намячаецца пабудаваць халадзільнікі, бэконную фабрыку ў Гомелі. Па лініі птушніцтва намячаецца пабудаваць 5 камбінатаў і шэраг іншых прадпрыёмстваў па пераапрацоўцы прадуктаў сельскай гаспадаркі.

Пяцігодка намячае шэраг практычных мерапрыёмстваў у галіне падвышэньня ўраджайнасьці і вытворчасьці сельскай гаспадаркі. Шэраг мерапрыёмстваў намечана ў галіне вэтэрынарнай справы, агранамічнай дапамогі насельніцтву: навукова-дасьледчай справы і г. д.

Правядзеньне ўсіх мерапрыёмстваў па сельскай гаспадарцы патрабуе ўкладаньняў каля 386 млн. руб. за пяцігодзьдзе. Апроч таго, насельніцтвам і вытворчымі арганізацыямі будзе ўкладзена ўласных сродкаў 150 млн. рублёў.

Буйны рост жывёлагадоўлі.

Павялічэньне складу жывёлы прадугледжваецца: коняй — на 10 пр., буйнай рагатай жывёлы на 31,1 проц., сьвіней—на 41,7 проц.; пры гэтым у адносінах да ўсёй жывёлы ў пераводзе на буйную рагатую жывёлу павялічэньне на 21,3 проц. Што датычыцца прадукцыйнасьці жывёлагадоўлі, то ў адпаведнасьці ад зьмены кармоў і ўмоў утрыманьня прадукцыйнай жывёлагадоўлі пяцігодкаю прадугледжваецца падвышэньне малочнасьці на 25 проц., павялічэньне мяса ад буйнай рагатай жывёлы—на 10 проц. і г. д.

Рост асноўных элементаў сельскай гаспадаркі—ураджайнасьці і прадукцыйнасьці жывёлагадоўлі—дае павялічэньне валавой прадукцыі ўсёй сельскай гаспадаркі з 726,4 млн. руб. у 1927-28 г. да—1.156,0 млн. руб. у канцы пяцігодзьдзя, г. зн., на 59,1 проц. Намечаны рост валавой прадукцыі сельскай гаспадаркі дасьць магчымасьць праэктаваць падвышэньне таварнасьці сельскай гаспадаркі з 8,6 проц. да 17,1 проц., а рост чыстай таварнай часткі сельскай гаспадаркі—з 48,5 м. р. да 193,9 міл. руб., ці на 300 проц. Нормы спажываньня насельніцтва павышаюцца, галоўным чынам, за кошт павялічэньня спажываньня мяса і сала (на 38 проц.), малака (на 38 проц.) і яек на (25 проц.).

Той уздым сельска-гаспадарчай вытворчасьці, які запраэктаваны пяцігодкаю, бязумоўна, патрабуе правядзеньня шырокіх мерапрыёмстваў для ажыцьцяўленьня намечаных тэмпаў разьвіцьця сельскай гаспадаркі. З канкрэтных мерапрыёмстваў перш за ўсё стаіць задача арганізацыі зямельнай плошчы, бяручы пад увагу аграрную перанасельнасьць у рэспубліцы. У БССР, дзякуючы натуральна-гістарычным умовам (забалочанасьць, дрэнная якасьць глебы і інш.) ёсьць шмат недастаткова скарыстаных зямель (каля 30 проц. агульнай масы ня ўцягнута дастаткова ў сел.-гасп. карыстаньне). Галоўнай задачай у арганізацыі зямельнай плошчы зьяўляецца земляўпарадкаваньне і калектывізацыя. Старыя формы землякарыстаньня напрыгодны зараз для таго, каб будаваць на іх новую гаспадарку.

СПРЭЧКІ ПА ДАКЛАДУ.

Па дакладу аб пяцігадовым пляне разьвіцьця сельскай гаспадаркі шырока разгарнуліся спрэчкі. Выступіла шэраг т. т., якія адзначылі наступнае.

Тав. **Малашонак** зазначае на тое, што па Магілёўскай акрузе недастаткова разгортваецца па пяцігоды тэмп земляўпарадкаваньня і мэліярацыйных работ. У Магілёўскай акрузе трэба пабудаваць халадзільнік, што не прадугледжваецца пяцігодкай.

Тав. **Рачыцкі** лічыць, што неабходна павялічыць капітальныя ўкладаньні на разьвіцьцё сельскай гаспадаркі. Трэба больш рашуча ставіць пытаньне калектывізацыі, пераходу на больш вышэйшыя формы калектываў. Бяручы пад увагу значную ролю жывёлагадоўлі ў сельскай гаспадарцы, трэба прыняць меры да замены тэй жывёлы, якая мараз ёсьць, на больш прадукцыйную малочную жывёлу. Т. Рачыцкі лічыць вялэтазгодным пабудаваць у савгасах і калгасах прадпрыёмствы па апрацоўцы лёну, а будаваць такія прадпрыёмствы, якія пераапрацоўвалі-б прадукты сельскай гаспадаркі. Для пасьпяховага разьвіцьця сельскай гаспадаркі патрэбны адпаведныя тэхнічныя кадры. У нас зараз не хапае зоотэхнікаў, вэтэрынараў, агрономаў і інш. Трэба прыняць усе меры да павялічэньня гэтых спэцыялістаў.

Тав. **Баліцкі** зазначае, што трэба ў большай меры ўзмацніць земляўпарадкаваньне ў ільнаводных раёнах.

Тав. **Сташэўскі** гаворыць, што дзеля таго, каб правесьці намечаныя мерапрыёмствы ў галіне сельскай гаспадаркі, трэба максымальна скарыстоўваць посьпехі нашых навукова-дасьледчых устаноў. Трэба таксама прыняць меры да большага скарыстаньня сродкаў самога насельніцтва на палепшаньне сельскай гаспадаркі.

Тав. **Барсукоў** кажа, што для ўзмацненьня навуковай працы нашых агрономаў і для разьвіцьця вэтэрынарнай справы трэба больш увагі зьвярнуць у пяцігоды на гэтыя галіны працы. Трэба зьвярнуць увагу на палепшаньне ўмоў працы нашых агрономаў і вэтэрынарных працаўнікоў. Пяцігодка нічога не прадугледжвае ў адносінах дабрабыту вёскі, што таксама мае ўплыў на ўраджайнасьць.

Тав. **Галадзед** зазначыў, што пяцігодка па сельскай гаспадарцы адносіцца да такіх важнейшых пытаньняў, як праблема энэргетыкі, праблема прамысловага будаўніцтва (індустрыялізацыя БССР). Гэтая група пытаньняў ёсьць аснова ўсёй нашай пяцігодкі. У ажыцьцяўленьні задач індустрыялізацыі БССР важнейшую ролю павінна адыграць сельская гаспадарка, як амаль галоўная сырцовая і харчовая база. На выкананьне ўсіх мерапрыёмстваў, намечаных пяцігодкаю ў галіне сельскай гаспадаркі, трэба зьвярнуць асаблівую ўвагу і накіраваць усе сілы і сродкі. Трэба, каб курс на рэальную сацыялістычную перабудову сельскай гаспадаркі быў запісан ня толькі на паперы, а каб ён няўхільна праводзіўся ў жыцьцё.

У спрэчках таксама выступалі: Грушэўскі, Шакін, Чыж, Мікуліч, Масюкоў, Ластоўскі, Герасічук, Прафэрансаў.

За сацыялістычнае выпярэдніцтва ў вёсцы*).

(Да конкурсу на лепшы райен).

Для правядзеньня конкурсу ўтвараецца цэнтральная конкурсная камісія пры СНК Беларусі, а ў акругах—акруговыя конкурсныя камісіі пры выканаўчых камітэтах; у раёнах, якія ўдзельнічаюць у конкурсе, пры райвыканкомах утвараюцца камісіі садзейнічаньня правядзеньню конкурсу; у сельскіх саветах тых раёнаў, якія ўдзельнічаюць у конкурсе, могуць утварацца спэцыяльныя камісіі для дапамогі правядзеньню конкурсу. Склад конкурсных камісій, а таксама камісій дапамогі конкурсу падрабязна вызначаецца палажэньнем. Парадак правядзеньня конкурсу наступны. Раёны, якія хочуць удзельнічаць у конкурсе на падставе пастановы раённых зьездаў саветаў або пленумаў райвыканкомаў, падаюць заявы аб сваім жаданьні ў акруговую конкурсную камісію. Перад вырашэньнем аб удзеле ў конкурсе павінна быць шырока абмеркавана пытаньне аб правядзеньні конкурсу на сельскіх сходах, а таксама на пасяджэньнях сельскіх саветаў.

Тыя раёны, якія будуць прымаць удзел у конкурсе ў пэрыяд з 1 чэрвеня да 1 верасьня 1929 г., павінны падпасьці спэцыяльнаму апісаньню. Гэтыя апісаньні, пасьля разгляду іх райвыканкомамі, пасылаюцца з заключэньнем апошніх у акруговую конкурсную камісію, а адтуль у цэнтральную конкурсную камісію.

Усе мерапрыёмствы ў галіне сельскае гаспадаркі ў раёнах, прымаючых удзел у конкурсе, праводзяцца ў звычайным плянавым парадку. Зямельныя і каапэрацыйныя органы гэтых раёнаў пры дапамозе тых сродкаў, якія ў іх ёсьць, прымаюць усе меры да лепшага іх скарыстаньня і больш поўнага правядзеньня ў жыцьцё намечаных плянам мерапрыёмстваў.

Спэцыяльных сродкаў у сувязі з правядзеньнем конкурсу не прадугледжваецца, бо ўся ідэя конкурсу носіць у сабе асноўнае палажэньне: **скарыстаць тыя сродкі, якія маюцца, і мясцовыя рэсурсы з такім разьлікам, каб дабіцца максымальнага эфэкту.** Зразумела, што адпаведная напружанасьць у працы і неабходная мясцовая ініцыятыва ў гэтым выпадку адыграюць рашаючую ролю.

Сродкі могуць павялічвацца толькі ў тым выпадку, калі неабходна прадастаўленьне льготнага крэдыту для бядняцкіх гаспадарак. Аднак, гэты крэдыт будзе выдавацца на тых-жа падставах, як і крэдыт з фондаў беднаты. Разьмеры неабходных для апошняй мэты сродкаў вызначаюцца акруговымі конкурснымі камісіямі і зацьвярджаюцца цэнтральнаю конкурснаю камісіяй. У канцы конкурсу з 1 чэрвеня да 15 жніўня 1930 г. робіцца паўторнае апісаньне райёну па тэй форме, па якой праводзіцца і першае апісаньне. У паўторных апісаньнях высьвятляюцца вынікі праробленай працы ў галіне сельскае гаспадаркі, а таксама і ўсе канкрэтныя дасягненьні, якія выявацца ў канцы конкурснага пэрыяду. На падставе апісаньня цэнтральная конкурсная камісія будзе рабіць ацэнку ўсіх дасягненьняў у райёнах, якія прымалі ўдзел у конкурсе. У ацэнку гэтых дасягненьняў „павінны ўвайсьці ў першую чаргу гаспадарчыя вынікі работ зямельных, каапэрацыйных, грамадзкіх устаноў і арганізацый райёнаў і самога насельніцтва на працягу конкурснага пэрыяду ў разьвіцьці сельскае гаспадаркі».

Палажэньне прадугледжвае, што ва ўсіх раёнах, якія будуць прымаць удзел у конкурсе, абавязкова павінны ацэньвацца вынікі працы па наступных мерапрыёмствах:

«а) па каапэраваньні і калектывізацыі насельніцтва:

б) па ўвядзеньні шматпалёвых севазваротаў;

в) па мэліярацыі і культур-тэхніцы;

г) па ўнутрынасельным земляўпарадкаваньні і асабліва па арганізацыі пасёлкаў;

д) па разьвіцьці прадукцыйнай жывёлагадоўлі;

е) па разьвіцьці прамысловага садоўніцтва;

ж) па індустрыялізацыі сельскай гаспадаркі".

Асобна будуць ацэньвацца вынікі дасягненьняў, атрыманых ад ініцыятывы і ўдзелу сродкаў насельніцтва і грамадзкіх арганізацый вёскі. Скарыстаньне мясцовых рэсурсаў і магчымасьцяй у гэтым выпадку зьвяцца галоўным момантам у ацэнцы разьвіцьця самадзейнасьці насельніцтва і накіраваньня ў належным напрамку мясцовымі Установамі і арганізацыямі. Абавязковымі пры ацэнцы гаспадарчых дасягненьняў райёнаў павінны з ь я в і ц ц а, згодна палажэньня, наступныя паказальнікі:

«а) ураджайнасьць галоўных палявых культур, садоў і сенажацяў;

б) зьмены ў разьмеркаваньні пасеўных плошчаў райёну па паасобным культурам;

в) кармавая засьпечанасьць райёну;

г) зьмены ў стане жывёлагадоўлі (колькасьць і склад жывёлы);

д) агульны даход сельскай гаспадаркі райёну;

е) таварнасьць сельскай гаспадаркі райёну».

Палажэньне не прадугледжвае падрабязна ўсіх мерапрыёмстваў і паказальнікаў гаспадарчага росту, на падставе якіх будзе рабіцца ацэнка ў выпярэдніцтве паміж райёнамі. Гэтыя паказальнікі і мерапрыёмствы павінны быць дадаткова распрацаваны НКЗ. Райёны, якія будуць мець у выніку выпярэдніцтва гаспадарчыя і арганізацыйныя дасягненьні, што змогуць узьняць і належным чынам скарыстаць самадзейнасьць і ініцыятыву насельніцтва для практычнага вырашэньня пастаўленых перад сельскай гаспадаркай задач, будуць прэміраваны. Прэмій намечана 21, на агульную суму 425.000 рублёў. Прэміі могуць быць скарыстаны атрымаўшымі іх райёнамі для далейшага разьвіцьця сельскае гаспадаркі. Могуць быць прэміраваны калектывы, перадавыя пасёлкі, вёскі, бядняцкія гаспадаркі, грамадзкія арганізацыі, актыўныя спэцыялісты сельскай гаспадаркі і наогул актыўныя працаўнікі райёну. Вынікі конкурсу павінны быць агалошаны да 1 кастрычніка 1930 году.

Вось задачы і парадак правядзеньня ўсебеларускага конкурсу на лепшы па сельскай гаспадарцы райён.

У пачатку артыкулу мы падкрэслілі, якое вялікае значэньне мае практычнае ажыцьцяўленьне ідэі сацыялістычнага выпярэдніцтва, асабліва ў вёсцы. Конкурс, як форма сацыялістычнага выпярэдніцтва, павінен заслугоўваць усялякай увагі ўсіх нашых партыйных і савецкіх арганізацый. Конкурс дасьць магчымасьць, з аднаго боку, праверыць, наколькі мы мэтазгодна выкарыстоўваем у сельскай гаспадарцы выдзеленыя дзяржавай сродкі, як вядзем мы працу па адшуканьню і скарыстаньню мясцовых рэсурсаў, як узьнімаем і накіроўваем ініцыятыву шырокіх сялянскіх мас, як практычна ў вёсцы, ва ўмовах малой і раздробленай індывідуальнай гаспадаркі, робім справу сацыялістычнае перабудовы яе.

Перад зямельнымі органамі і спэцыялістамі сельскай і лясной гаспадаркі стаіць надзвычайна вялікая праца. Дадзеныя партыяй і ўрадам заданьні ў галіне рэканструкцыі сельскае гаспадаркі пры дапамозе конкурсу атрымаюць праверку ў адносіне іх выкананьня. У гэтай праверцы павінны будуць прыняць удзел усе шырокія масы сялянства, уся савецкая грамадзкасьць вёскі. Асноўнае ў выпярэдніцтве—сур'ёзная, плянавая прадуманая праца. Мала кінуць лёзунг, мала арганізаваць выкліканьне і перакліч, мала ўрачыста на пленуме сельсавету і райвыканкому ўхваліць пастанову аб удзеле ў конкурсе. **Ідэя сацыялістычнага выпярэдніцтва павінна ахапіць усе працоўныя масы вёскі.**

Арганізуючая роля конкурсу вельмі вялікая, пагэтаму трэба з усёй сур'ёзнасьцю адносіцца да практычнага правядзеньня яго. Без належнай падрыхтоўкі мы можам атрымаць вельмі многа пастаноў і нарабіць многа шуму, але гэта-ж ня тое, чаго мы чакаем, і што павінен даць нам конкурс.

Вопыт выпярэдніцтва савгасаў Беларусі па падрыхтоўцы да вясеньняй пасеўнай кампаніі паказаў нам, што мы ў маштабе значна меншым, пры вельмі спрыяючых умовах, не змаглі да апошняга дню арганізаваць гэта выпярэдніцтва.

Справа абмежавалася выданьнем інструкцыі і парай артыкулаў у газетах. Ні адзін савгас пакуль што ў выпярэдніцтве практычна ня ўдзельнічае.

Гэты маленькі і досыць няўдалы вопыт, які гаворыць аб нашым няўменьні арганізаваць справу выпярэдніцтва ў нашым сацыялістычным сэктары сельскай гаспадаркі, абавязвае нас вельмі сур'ёзна адносіцца да задач абвешчанага конкурсу на лепшы райён. Зямельны і каапэрацыйны апарат павінен шмат зрабіць для правядзеньня конкурсу; **але правільная арганізацыя конкурсу і пасьпяховае яго правядзеньне будзе дасягнута толькі тады, калі партыйныя і савецкія ўстановы і арганізацыі ў вёсцы возьмуцца за гэту вялікую і сур'ёзную справу, калі да гэтай справы будуць прыцягнуты ўсе ўстановы і арганізацыі гораду, якія абслугоўваюць вёску.**

В. Станкевіч.

*) Канец. Гл. «Сав. Бел.» № 86.

ЗА АЎТАМАБІЛІЗАЦЫЮ КРАІНЫ!

Аўтабусны рух значна пашыраецца.—Для аўтамабілізацыі краіны патрэбны добрыя дарогі. — Ячэйкі „Аўтадору",—ад лёзунгаў да практычнай працы!

Аўтакіраўніцтва супольна з „Аўтадорам" мяркуюць склікаць нараду дэлегатаў зьезду саветаў Меншчыны па пытаньню аўтамабілізацыі округі.

На гэтай нарадзе будуць абгавораны маршруты пасажырскіх аўтабусных ліній. Аўтакіраўніцтва намеціла 5 асноўных ліній: Менск-Астрашыцкі-Гарадок — Лагойск — Плешчаніцы — Зембін—Барысаў і абратна; Барысаў—Халопенічы—Лепель—Вушачы—Полацак і абратна; Зембін—Бягомль—Лепель і адратна. Па гэтых лініях аўтабусы будуць курсыраваць кожны дзень. Па лініі Менск—Самахвалавічы—Узда—Копыль—Грэск—Слуцак і абратна і пятая—Менск—Сьмілавічы—Чэрвень—Бярэзіна—Бялынічы—Магілеў і назад аўтабусы будуць хадзіць прыблізна 3—6 раз у тыдзень.

Апрача гэтых асноўных рэйсаў, якія поўнасьцю зьвяжуць усе райёны Меншчыны з цэнтрам і з галоўнымі чыгуначнымі магістралямі, аўтакіраўніцтва мае на ўвазе ўвесьці цэлы шэраг дробных падсобных рэйсаў. На прыкладзе мінулага году будуць шырока разьвіты прыгарадныя аўтабусныя рэйсы па ўсіх напрамках ад Менску.

Для выкананьня гэтай вялікай задачы нарада дэлегатаў зьезду павінна асабліва востра паставіць пытаньне аб прыцягненьні ўсёй грамадзкасьці як райённых цэнтраў, так і сельскіх мясцовасьцяй да палепшаньня становішча дарог і мастоў, каб даць магчымасьць поўнасьцю ажыцьцёвіць вызначаны аўтакіраўніцтвам плян.

Уся праца па забясьпечаньню бесперабойных аўтобусных рэйсаў павінна быць згрупавана ў ячэйках „Аўтадору", на абавязку якіх узмацніць уцягненьне насельніцтва ў свае шэрагі, а таксама і ўцягненьне апошняга ў рамонт дарог і мастоў. Вясковым ячэйкам „Аўтадору" трэба ад слоў і прыгожых лёзунгаў перайсьці да практычнай работы па забрукаваньню сельскіх вуліц, па рамонту дарог паміж вёскамі.

Райвыканкомы і сельсаветы павінны праз ячэйкі «Аўтадору» і ўсёй партыйнай і савецкай грамадзкасьці разварушыць сялянскія масы шляхам арганізацыі спаборніцтва за лепшую дарогу паміж асобнымі вёскамі, сельсаветамі і нават райёнамі. Шэфскія арганізацыі павінны практычна паставіць пытаньне аб забрукаваньні падшэфнай вёскі, аб рамонце дарог і мастоў каля яе. Шэфскія арганізацыі асобных саюзаў таксама павінны выйсьці на спаборніцтва паміж сабой за культурную дарогу і вуліцу ў падшэфнай вёсцы.

Трэба памятаць, што па дырэктывах ураду будуецца буйны завод «Гігант», які штогод будзе выпускаць 100000 аўтамашын. Зараз ужо ставіцца канкрэтна пытаньне аб пабудове яшчэ аднаго буйнага аўтамабільнага заводу са штогоднім выпускам 150000 аўтамашын. Недалёка час, калі гэтыя заводы пачнуць выпускаць сотні тысяч аўтамашын, і Беларусь будзе мець магчымасьць у шмат разоў павялічыць аўтабусныя зносіны.

Добрыя-ж дарогі патрэбны ня толькі для аўтамабілізацыі нашай краіны; яны патрэбны ў першую чаргу самому насельніцтву.

Ад лёзунгаў—да практычнай работы, работы за культурную дарогу ў Меншчыне і ўсёй БССР!

Па Беларускай ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Калектывізацыя вёскі пашыраецца.

(СЬМІЛАВІЦКІ РАЙЁН, МЕНШЧЫНА).

У зьвязку з практычным ажыцьцяўленьнем пастаноў партыі і ўлады аб узьняцьці ўраджайнасьці ў райёне ўжо арганізаваны: сельска-гаспадарчая арцель у в. Волма на плошчы 140 гэкт.; далучаны пасёлак Заямная да Першамайскай арцелі; пасьля правядзеньня месячных сельска гаспадарчых курсаў у в. Драчкова арганізавана малочная арцель, у склад якой увайшло 40 гаспадарак. У пас. Крыніца, Рудзінскага с.-с. арганізавана садова-гароднае т-ва з 13 гаспадарак і ў пас. Ксаверава, Карзуноўскага с.-с. арганізавана пасяковае т-ва. Стаіць на мэце і праводзіцца адпаведная падрыхтоўчая праца па арганізацыі сельска-гаспадарчых арцеляў у в. Замасточча, Старына, Харавічы, Дукора і Караваева.

І. К—ч.

ПЕРШЫ ЧЫРВОНЫ АБОЗ НА ДРЫБІНШЧЫНЕ.

(Аршанская акруга).

Нядаўна чырвоныя абозы з трох сельсаветаў Гаспадоўскага, Чурылаўскага і Пакуцянскага былі сустрэты камсамольскай арганізацыяй м-ка і пад іх бадзёрымі песьнямі рушыліся ўбраныя чырвонымі сьцягамі падводы да ссыпнога пункту.

Быў наладжан мітынг. З прывітаньнямі выступалі прадстаўнікі АВК, РККП(б)Б, РВК, прафарганізацый, спажывецкай і сельска-гаспадарчай каапэрацыі і камсамолу.

Абозьнікі, здаўшыя лішкі, заверылі партыю і савецкую ўладу, што спэкулянту, прыватніку не прададуць ніводнага фунта.

Гэты абоз у складзе 89 падвод даў дзяржаве зернавых прадуктаў 4944 клгр., сыравіны 3200 клгр. і бульбы 5000 клгр.

Левік.

Будуць новыя калектывы.

(Капыльскі райён, Меншчына).

Згодна пляну райённага выканаўчага камітэту ў гэтым годзе на тэрыторыі нашага райёну павінна быць арганізавана 5 новых калектываў і 5 малочных арцеляў. Мы ўжо арганізавалі тры калектывы і 2 малочныя арцелі. Астатні процант таксама выканаем. **М. Вясковы.**

Маем 30.900 руб.

Шклоў, 16-4. *Двухтыднёвік ашчаднасьці даў нам 997 укладчыкаў на 30900 рублёў укладаў. Выканалі заданьне па ўкладчыках на 170 проц. і па ўкладах—на 100,3 проц. Паступленьне ўкладаў і зараз ідзе. Такім чынам за месяц мы маем 30900 рублёў грошай,*

Р. Шумілаў.

Жанчыны—супроць рэлігійнага дурману.

БАРЫСАЎ, 16-IV. Па ініцыятыве гарадзкога савету саюзу бязбожнікаў быў скліканы дэлегацкі сход жанчын гораду, на якім стаяла пытаньне шнодаасьці рэлігіі для працоўных мас і ўдзел жанчын у антырэлігійнай рабоце. На сходзе прысутнічала звыш 1200 чалавек. Па дакладу ў спрэчках выступіла 25 чал. Жанчыны ў сваіх выступленьнях падкрэсьлівалі:—мы супроць усякай рэлігіі, нам не патрэбны цэрквы—лепш іх аддаць пад культурныя ўстановы. Некаторыя з жанчын заступаліся і на тым, што тыя камуністы, якія хрысьцяць сваіх дзяцей, нам не патрэбны і трэба гнаць іх з шэрагаў партыі.

Дэлегацкі сход ухваліў не сьвяткаваць вялікадня.

ЯНКА ЛАШКЕВІЧ.

ЖЫЛЬЛЁВАЕ БУДАЎНІЦТВА НА СЛУЧЧЫНЕ.

Будаўніцтва ў мінулым годзе мела шэраг недахопаў. За кошт дзяржаўных сродкаў будавалася 4 буйныя школьныя будынкі (школы і інтэрнат), але каштоўнасьць іх была вельмі высокая.

За кошт самаабкладаньня будавалася да 15 школьных будынкаў і іншых да 10. Гэтыя будынкі таксама дорага каштавалі.

Галоўныя прычыны высокага кошту пабудовы—гэта несва

Асьвета--магутны фактар сацыялістычнай перабудовы краіны.

Школы ў паходзе за ўраджай.

Вучні---будаўнікі новай вёскі.

(Юравіцкая самігодка, Мазырскае акругі).

Наша школа разгарнула працу па растлумачэньні пытаньня аб падняцьці ўраджайнасьці, пасеўнай кампаніі і аб новым с.-г. падатку на 1929-30 г. Разам з камсамольскай райённай арганізацыяй школа правяла масавы выхад у вёскі райёну: Слабодка, Бярозаўка, Крышычы, Прудок, Шарэйкі, Гароднікі. Мэта нашага паходу—правесьці на агульных сходах вёсак гуткі аб пастановах ураду наконт падняцьця ўраджайнасьці, аб новым сел.-гаспадарчым падатку на 1929-30 г., распаўсюджаньне сярод сялянства с.-г. і палітычнай літаратуры, завербаваць падпісчыкаў з сялян на газэты і г. д.

Было арганізавана шэсьць брыгад. У склад кожнай брыгады ўвайшло па 17-18 вучняў, аднаму настаўніку самігодкі і аднаму прадстаўніку ад райкому ЛКСМБ.

За дзён дзесяць да выхаду ўсе брыгады распачалі падрыхтоўчую працу: малявалі лёзунгі і плякаты, складалі насьценгазэты для вёсак з адпаведным зьместам, рыхтавалі дэклямацыі і п'есы для пастаноўкі ў вёсках. Найбольш зьвернута было ўвагі на ўласную падрыхтоўку па агранамічных, палітычных і іншых пытаньнях, каб кожны ўдзельнік групы змог адказаць на запытаньні сялян. Да гэтай падрыхтоўчай працы прыцягнулі і мясцовага агранома.

Прабылі брыгады на вёсках па два дні. У першы дзень працы ўсе групы разам з мясцовымі школьнікамі і арганізацыямі правялі шырокія дэманстрацыі за ўраджайнасьць і за ўздым сельскай гаспадаркі наогул. Пасьля дэманстрацый удзельнікі брыгад дзялілися на групкі і заносілі літаральна ў кожную хату запрашэньне на сходы вёсак. Сходы з адпаведнымі дакладамі праведзены па ўсіх вёсках. На сходах прымаліся пастановы сялян, якія вітаюць новы с.-г. падатак на 1929-30 год. Таксама пастаноўлена правесьці 100 проц. ачыстку і пратручваньне насеньня да веснавой сяўбы, зьнішчыць патравы, вывучыць пытаньне ў некаторых вёсках адносна арганізацыі калгасаў і г. д. Прададзена ў 6 вёсках 238 штук кніжак, сабраны залукі ад сялян на закупку ў мясцовай с.-г. кааперацыі каля 250 пудоў мінэральных угнаеньняў (суперфасфат, тамасшлак), завербавана больш 55 падпісчыкаў на сялянскія газэты. Акрамя гутарак на агульных сходах, удзельнікі брыгад абыйшлі ўсе хаты дзеля вылучэньня—ці ўсе зьбіраюць попел і ці ведаюць пастановы ўлады па падняцьцю ўраджайнасьці. Аказалася, што амаль усе гаспадары зьбіраюць попел, хоць часам і ня ведаюць—навошта яго зьбіраць.

Кожная брыгада ўзяла шэфства да канца пасяўной кампаніі над тэй вёскай, куды яна выходзіла. У хуткім часе ўсім брыгадам прыдзецца зноў выйсьці і праверыць, як выконваюцца сялянамі тыя пастановы, за якія яны падымалі мора рук.

Лукашэвіч.

Рыхтуемся да закладкі дасьледчых вучасткаў.

(Вільшчынская Ш. С. М., Койданаўскі р., Мен. акр.).

Праца па ачыстцы насеньня ў райёне дзейнасьці школы падыходзіць к канцу. Ачышчана на машынах школы 80 проц. заданьня ў 75 тон.

Цяпер школа працуе над ажыцьцяўленьнем такіх мерапрыёмстваў, як закладка паказальных вучасткаў у вёсках, пры сельска-гаспадарчых гуртках.

На гэту справу падрыхтавана патрэбная колькасьць мінэральнага ўгнаеньня і інш.

Рыхтуецца закладка паказальных вучасткаў у гаспадарцы школы.

З пачаткам вясеньняй сяўбы вучні выедуць закладаць дасьледчыя вучасткі ў бацькаўскіх гаспадарках.

М-ч.

Наладзілі паказальнае кармленьне жывёлы.

Смалянская с-г. прафшкола (Аршаншчына, Коханаўскі райён) наладзіла паказальнае кармленьне жывёлы ў 5 вёсках. Ужо ёсьць вынікі ў прыбаўцы малака. Сяляне вельмі цікавяцца гэтай справай. Дяжурныя вучні прафшколы ў гэтых вёсках па вечарох праводзяць сялянскія с-г. курсы на тэму аб узьняцьці ўраджайнасьці.

Сяляне тых вёсак, у якіх наладжана паказальнае кармленьне, у некаторых суседніх вёсках арганізавалі зьліўны малочны пункт. Зараз сяляне калектыўна будуюць лядоўню для гэтага зьліўнога пункту.

Апрача таго, пры Смалянскім сельсавеце прафшкола арганізавала аграномічнае даведчае бюро, якое абслугоўваюць вучні старэйшае клясы і настаўнікі школы. Бюро працуе тры разы ў тыдзень, у кірмашовыя дні.

Бюро дае даведкі сялянам па розных галінах сельскае гаспадаркі.

Парункевіч.

2 проц. пэнсіі—на збожжаачышчальны абоз.

На райённай настаўніцкай канфэрэнцыі Стара-Дароскага райёну Бабруйскай акругі шырока абгаварвалася пытаньне падвышэньня ўраджайнасьці.

Там, дзе ёсьць школьныя вучасткі і ёсьць спрыяючыя ўмовы—закладаць пры дапамозе вучняў, бацькоў і сельска-гаспадарчых гурткоў паказальныя школьныя вучасткі,—так заявчыла канфэрэнцыя.

Пастановай зараз-жа праведзена адлічэньне 2 проц. ад месячнай пэнсіі асьветніка на набыцьцё і арганізацыю збожжаачышчальнага абозу выключна за сродкі асьветнікаў райёну.

Б. Нікольскі.

Вучні-дасьледчыкі.

(Чавускі райён, Магілёўскай акр.).

Вучні старэйшых клясаў Благавіщкай школы сабралі за зіму 118 пуд. попелу, які скарыстаюць на паказальных градках у сябе дома, каб даказаць бацьком карысьць ад попелу як ўхаваньня.

У школе вучні зрабілі парнік і будуць вырашчываць капусную рассаду, памідоры і некаторае насеньне паўдзёвай гародніны.

На школьнай зямлі вучні рыхтуюцца закладваць дасьледчы вучастак, дзе будуць вырашчываць гародныя і хлебныя расьліны на розных угнаеньнях і пры розным апрацоўцы глебы.

Арцём Сумны.

Сабралі 312 пудоў попелу.

На 1-га красавіка 28 школ Чэрвенскага райёну сабралі 312 пудоў попелу. Лічба гэта яшчэ не канчатковая, зьбіраньне попелу ідзе далей, да таго-ж ня ўсе школы далі весткі. Больш за ўсіх сабралі попелу наступныя школы: Беларуская гарадзкая самігодка—30 пуд., Кліноцкая школа—25 пуд., Давоўцкая і Ляднецкая—па 20 пуд.

Райённая канфэрэнцыя асьветнікаў падкрэсьліла неабходнасьць заснаваньня пры школах дасьледчых станцый дзеля выпрабаваньня розных штучных угнаеньняў.

Ул. Дземяшкевіч.

Рука контр-рэвалюцыі занесена над настаўнікам-актывістам.

У мінулым годзе па ініцыятыве настаўніка-селькора Лебедзева ў в. Табышках (на Аршаншчыне) арганізавалася садова-гароднае т-ва, якому аддалі вялікі царкоўны сад і город. Раней гэтым садам і гародам карыстаўся поп Цуканаў, эксплёатаваў наёмную сілу і абыходзіўся з садам як хацеў. Зараз, калі гэты сытны кавалак вырвалі з яго зубоў, ён пачынае наглую барацьбу супроць садова-агароднага т-ва і яго кіраўніка т. Лебедзева. Поп гуртуе вакол сябе групу сардэчных прыхільнікаў у асобе кулака Канавалава і інш., на кожным кроку спатканьня з. т. Лебедзевым кідае яму ў вочы розную брыдоту, сыпле лаянку, агітуе сярод насельніцтва супроць настаўніка-актывіста.

Лебедзеў, як селькор, пачынае пісаць аб гэтым у друк. Артыкул за артыкулам піша ў «Крестьянскую Газету», «Беларускую Вёску», тыя пасылаюць на дасьледваньне, у райёне і сельсавеце факты падмацоўваюцца, але ніякіх захадаў супроць папоўска-кулацкіх выбрыкаў ня робіцца. Сельсавет трымае цесны хаўрус з попом і яго групай, і ўсе артыкулы, якія дасылаліся ў сельсавет на дасьледваньне, кожны раз траплялі ў рукі прыхільнікаў Цуканава, і тыя яшчэ з большым шаленствам пачыналі весьці траўлю супроць Лебедзева. Сельсавет нават давярае Цуканаву весьці некаторыя справы сельсавету, сьпісы, кніжкі. Жонка Лебедзева, якая была старшынёй рэвізыйнай камісіі сельсавету, адзначае ў акце, што сельсавет трымае шчыльную сувязь з попом. Але гэта яшчэ больш падмыла цуканаўцаў.

Пішучы аб Цуканаве і Канавалаве, бязумоўна цікава ведаць і аб іх мінулым—што гэта за людзі «нашых дзён»? Кожны грамадзянін на 8 вёрст кругом Тубышак раскажа вам дакладна і правільна.

Цуканаў—поп, які праз увесь час пасьля Кастрычнікавай рэвалюцыі не сунімае сваёй актыўнасьці. У яго рукі пераходзіць маемасьць памешчыка, яго сваяка, і ён цёмнай ноччу ўсё забранае кудысьці вывозіў і правозіў. Забірае з царквы ўсе каштоўныя рэчы, гандлюе імі. Часовыя сялянскія камітэты, якія былі заснаваны адразу-ж пасьля рэвалюцыі па вёсках, аддаюць увесь павскі інвэнтар і рабочую жывёлу беднаце. Цуканаў маўчыць, чакае. З прыходам немцаў ён пачынае ўсё раздадзенае зьбіраць і выдаваць тых, хто раздаваў.

Канавалаў вясковы кулак. Груба ядавіты бандыт. Сяляне яшчэ і зараз памятаюць як кожнай цёмнай ноччу ня сьціхалі стрэлы і ня сходзіла з неба зарава, не адна хэта, не адно гумно сялян-актывістаў пашлі ў дым ад рукі кулака-бандыта. Яшчэ і зараз у пацёмках ліскае «адрэз» Канавалава, і ён сваёй агіднай рукой хоча патапіць у крыві тых, хто стаіць яму папярок дарогі.

Вось тыпы конт-рэвалюцыянэраў, з імі змагаўся і змагаецца настаўнік-актывіст Лебедзеў, а яны за кожным яго крокам, за кожным яго рухам сочаць. Цуканаўцы зрываюць яго грамадзкую працу, пагражаюць яму. Калі ўвечары Лебедзеў займаецца з лікпунктам, пад яго вакном нехта шуршыць, штось выглядае, і потым шпаркім крокам накіроўваецца да двара папа, які жыве побач са школай. Усіх прыхільнікаў Лебедзева—сьцепкораў і селькораў—таксама прасьледваюць Цуканаўцы.

Некалькі газэтных артыкулаў па гэтай справе маецца ў архівах рэдакцый, у партфэлях міліцыянэраў і нечага чакаюць. А тым часам сельсавет пачынае скакаць пад дудку конт-рэвалюцыі.

Міліцыя праўда, выяжджае па гэтай справе на месца, вядзе сьледства.

Міліцыянэр Бочук, склікаўшы сьведак, распачынае сьледзтва, але ў пачатку папярэджае:

— Кажэце праўду, ня хжэце, а калі хто сялжа, зараз-жа прыпішу таму асобна артыкул.

А сам пасьля допыту кожнага сьведкі штосьці ціханька і лагодна шэпча на вуха попу.

Такія абставіны сьледзтва пужаюць селяніна, які відавочна бачыў і бачыць злачынласьць Цуканава і Канавалава, але баючыся «чырвонага пеўня» вымушан маўчаць.

Дом папа Цуканава зьяўляецца гасьцяніцай, куды зяжджае адначыць і добра падсілкавацца ўся міліцыя.

Трэба тэрмінова расьсьледваць гэту справу і вінаўных аддаць пад суд разам з тымі мясцовымі працаўнікамі якія бачаць гэту траўлю, але маўчаць і нават дапамагаюць ворагам будаўніцтва новага ладу.

М. З.

УСЁ ДОБРА, УСЁ ГЛАДКА...

Спрабуйце калі сказаць загадчыку Азарыцкай самігодкі (на Мазыршчыне) Савановічу, што ў школе ёсьць антысэмітызм, што ў школе ёсьць шавінізм, што ў школе надта кепска пастаўлена антырэлігійная і пазашкольная грамадзкая праца, што вусім слаба развіта самакрытыка.

Ён у дошку будзе біцца, будзе супярэчыць гэтаму і будзе даводзіць, што ўсё добра, усе гладка

Ён нават раззлуецца.

Між тым, ня ўсё ўжо так гладка ў Азарыцкай самігодцы.

Вельмі часта можна ўчуць сярод вучняў словы: «жыдоў вешаць», «бей жыдоў», «пархі», «мужык», „хам".

Гэтага, бязумоўна, не маглі на чуць настаўнікі на працягу гадовай працы ў школе.

Загадчык-жа рознымі спосабамі стараецца замаскаваць гэтыя праявы, не жадаючы «вынасіць сор з хаты». А калі райінспэктар Нарасьветы завострыў гэта пытаньне на настаўніцкай канфэрэнцыі, дык загадчык Савановіч не сьцярпеў і кажа:

— Не ламайся, Хрытаненка, у адчыненыя дзьверы, ня лезь на сьцяну.

Нібы т. Хрытаненка хацеў прыпісаць гэтую хваробу нявіннаму Савановічу.

Пазашкольная грамадзкая праца ў самігодцы пастаўлена надта кепска. Інтэрнацыянальная і антырэлігійная праца зусім не адчуваецца і ня ўказваецца з выкладаемымі прадметамі.

— Гэта справа грамадзкая, хай ён і вядзе антырэлігійную працу.

Такой думкі прымаюцца некаторыя настаўнікі.

Частка настаўніцтва зусім адарвана ад пазашкольнага жыцьця вучняў, у сувязі з гэтым—недаацэнка і нерашучы адпор варожаму ўплыву дробнабуржуазнай сям'і і вуліцы.

Некаторыя настаўнікі любяць абзываць вучняў такімі словамі, як «мужык», „хамут", «мокрая курыца», «намуляваны», «сьвяты», „Франт Іванавіч". Усё гэта таму, што «мы вас хамутоў, мужыкоў вучым, а вы ня хочаце".

Бывалі выпадкі мазаньня па твару анучай, крэйдай і г. д. (настаўнік Лучкоў).

Спробуй калі небудзь крытыкнуць, або найсьці супроць думкі (хоць і памылковай) загадчыка Савановіча, дык ён табе зусім слова ня дасьць.

— Я,—кажа ён,—загадчык і адказваю за ўсё.

І настаўнікі не пярэчаць свайму загадчыку, баюцца выступіць з крытыкай.

А на выгляд—усё нібы і добра, усё гладка...

М. Г-и.

ПЛЕНУМ МЕНСКАГА ГАРСАВЕТУ.

СПРАВАЗДАЧА УРАДУ БССР.

Тэмп росту прамысловасьці даў магчымасьць замацаваць пралетарскую базу.— У нашых шэрагах ня можа быць месца хістаньням і панікёрству.

(З дакладу тав. Карклiна).

15-га красавіка Менскі палава абраны гарсавет фактычна прыступіў да дзелавой работы, прысьвяціўшы сваё пасяджэньне справаздачы ўраду Беларусі аб яго рабоце паміж 8 і надыходзячым 9 зьездам саветаў.

Дакладчык т. Карклін, спыняючыся на рабоце ўраду за справаздачны перыяд, зазначае, што галоўную сваю ўвагу ва ўсіх галінах сваёй дзейнасьці ўрад зьвярнуў на ўзмацненьне і разьвіцьцё сацыялістычнага сэктару народнае гаспадаркі, штодзённа адваёўваючы пазіцыі ў прыватна-капіталістычных элемэнтаў.

Практычна гэта работа ажыцьцяўлялася шляхам узмацненьня індустрыялізацыі Беларусі, калектывізацыі і вытворчага кааперавання вёскі і паляпшэньня матар'яльна-бытавых умоў шырокіх працоўных мас.

Спыняючыся на абароназдольнасьці Савецкага Саюзу і ў прыватнасьці Беларусі, як перадавога аванпосту, тав. Карклін зазначае, што, ня гледзячы на падпісаньне нашымі суседзямі дадатковага пратаколу да пакту Келёга, мы не павінны цешыць сябе пацыфісцкімі ілюзіямі. Усе даныя гавораць аб тым, што падрыхтоўка вайны супроць Савецкага Саюзу ня спынілася ні на ёту. А таму пытаньні абароназдольнасьці краіны займалі поўнае месца ў рабоце ўраду, і ў далейшым увага да баяздольнасьці нашай Чырвонай арміі не павінна паслабляцца.

Далей дакладчык спыняецца на нашых гаспадарчых дасягненьнях за мінулы перыяд. Асноўныя паказальнікі народнае гаспадаркі гавораць аб бясспрэчным росьце ўсіх яе галін: пасеўная плошча ўзрасла на 2,6 проц., валавая земляробчая прадукцыя—на 6,8 проц., валавая прадукцыя прамысловасьці—на 26,3 проц., экспарт павялічыўся на 57 проц., рэспубліканскі і мясцовы бюджэты—на 14 пр.

Такім чынам, гутарыам аб тым, што наша гаспадарка, у прыватнасьці сельская, дэградуе, ідзе назад—ня можа быць месца.

Тэмп росту прамысловасьці даў магчымасьць умацаваць пралетарскую базу Беларусі і сацыялістычныя элемэнты нашае гаспадаркі.

Практыка работы за мінулы перыяд і дасягненьні краіны далі магчымасьць сьмела намеціць рад новых сур'ёзных патрабаваньняў да нашае гаспадаркі. У гэтым годзе, палову якога мы ўжо пражылі, уся наша валавая прадукцыя разам з будаўніцтвам павінна павялічыцца на 4 проц. у адносінах да мінулага году, валавая прадукцыя прамысловасьці павінна павялічыцца на 5,6 проц. Рост прадукцыі сельскае гаспадаркі павінен павялічыцца на 9,1 проц. супроць 7,2 проц. у мінулым годзе.

Удзельная вага нашай прамысловасьці ў народнай гаспадарцы павялічыцца з 25,8 проц. да 29,6 проц. Бюджэт наш як мясцовы, так і рэспубліканскі ўзрасьце параўнальна з мінулым годам на 16,1 проц. Але ўсяго гэтага можна будзе дабіцца толькі тады, калі ўсе галіны нашае гаспадаркі будуць напружана працаваць. Бо толькі пры гэтай умове мы здолеем у бліжэйшы гістарычны тэрмін ня толькі дагнаць, але і перагнаць капіталістычныя краіны ў вытворча-тэхнічных адносінах.

Далей дакладчык зьвяртае ўвагу пленуму на прадукцыйнасьць працы, працоўную дысцыпліну, патаньненьне нашага будаўніцтва і на якасьць прадукцыі.

Пераходзячы да труднасьцяй у галіне забесьпячэньня працоўнага насельніцтва, тав. Карклін паказвае, што трудняасьці гэтыя носяць часовы характар. Хлебныя затрудненьні, напрыклад, як ужо вядома, былі выкліканы тым, што Украіна і частка Паўночнага Каўказу страцілі поўную колькасьць ураджаю. Гэта першая прычына. Другая—асноўныя фонды знаходзяцца ў дробнага вытворцы селяніна. Нашае рэгуляваньне гэтымі фондамі, што знаходзяцца ў мільёнаў сялян, яшчэ ня зусім наладжана. Хлебныя фонды, што знаходзяцца ў Савецкім Саюзе, могуць задаволіць усіх ня толькі па тых нормах, якія мы даём, але і па значна большых. Але гэтыя фонды знаходзяцца ў руках кулацкіх гаспадарак. А кулак карыстаецца выпадкам і гармозіць нашы хлебазагатоўкі. Але, дзякуючы раду мерапрыёмстваў у вёсцы і ўведзеным нормам у горадзе, нам удалося нармальна забясьпечыць хлебам ня толькі гарадзкое насельніцтва, але і вясковую беднату.

Гэтыя затрудненьні гавораць аб тым, што нашы мерапрыёмствы па частцы рэгуляваньня ўсіх працэсаў у сельскай гаспадарцы павінны быць пашыраны. Наша сацыялістычнае рэгуляваньне рынкам і сельска-гаспадарчымі прадуктамі павінна быць асабліва высока пастаўлена.

Рабочая кляса павінна сьвядома адносіцца да гэтых затрудненьняў і да тых чутак, якія часта пашырае абыватэль. У выніку панікі, якая ствараецца абывателямі, якою заражаліся і рабочыя, мы прымушаны былі рэгуляваць і такія прадукты, якія ёсьць у належнай колькасьці.

Кімсьці і недзе пашырылася чутка, што ня хопіць цукру. Зараз-жа за адзін дзень быў раскуплены месячны запас. Паўстае пытаньне: хто мог купіць гэты цукер. Зразумела, заможная частка гораду і вёскі, толькі не рабочы, бо ў яго ня хопіць сродкаў мець такі вялікі запас. У выніку прышлося ўвесьці норму. Ва многіх выпадках такім зьявішчам сырые яшчэ наша кепская гандлёвая тэхніка і нярэдка нядбайныя адносіны кааперацыі да пакупцоў

Усё вышэйпаданае гаворыць аб тым, што ў момант такой завостранай клясавай барацьбы, бо прыватна-капіталістычны фронт супраціўляецца, ня хоча здаваць сваіх пазіцый,—трэба выразна паставіць работу нашага савецкага і гандлёвага апарату. Трэба чысьціць яго ад чужых элемэнтаў, замяніць іх пралетарскімі кадрамі.

Заключную частку свайго дакладу тав. Карклін прысьвячае пяцігадоваму пляну разьвіцьця нашае гаспадаркі і дзейнасьці саветаў і выканкомаў у галіне ажыцьцяўленьня гэтага пляну. Гаспадарчая і культурная работа павінна быць асноўным стрыжнем дзейнасьці саветаў. Менш адміністраваць—вось наш лёзунг.

У прыватнасьці перад Менскім гарсаветам паўстаюць наступныя гаспадарчыя і культурныя задачы. Менскі гарсавет павінен арганізаваць высокакультурнае агародніцтва шляхам стварэньня арцеляў.

Наступная задача--арганізацыя культурных малочных арцеляў, ад якіх горад будзе атрымліваць малако, сыр і масла.

Менск у першую чаргу павінен дабіцца большага росту жыльлёвага будаўніцтва. Электрастанцыя знаходзіцца ў нас у дрэнным стане. У працягу 5 год гэта справа павінна быць скончана, за бліжэйшыя 5 год гарсавет павінен закончыць набудову трамваю, каналізацыю і наладзіць водаправод.

Трэба таксама скончыць набудову універсытэцкага гарадка, дому Акадэміі Навук і раду ўрадавых будынкаў, у тым ліку і дому ўраду.

Некаторыя лічаць набудову дому ўраду нарадным будаўніцтвам, але гэта няправільна. Бо рацыяналізаваць нашу работу, сапраўды паставіць яе на належную вышыню мы зможам, калі ўсе ўстановы будуць сканцентраваны ў адным месцы. Гэта дасьць магчымасьць ліквідаваць папяровую цераніну і перапіску, і мы, спадзяюся, ня будзем мець такога становішча, калі на прахаджэньне паперы з Дзяржпляну ў СНК і назад часамі ідзе тры дні. Акрамя, таго памяшканьні, што займаюцца зараз установамі, будуць вызвалены пад кватэры.

У горадзе так павінна быць пастаўлена работа, каб сапраўды па-культурнаму гандлявалі нашы гандлёвыя ўстановы. Наш сталічны горад павінен стаць прыкладам па тэхніцы работы, па шпаркасьці і гібкасьці свайго гандлёвага апарату для сёл, вёсак і райёнаў, якія павінны ў нас вучыцца. У нас павінна быць культурнае разьмеркаваньне тых таварных запасаў, якіх у першыя гады пяцігодкі яшчэ будзе мала.

Ажыцьцявіць усе гэтыя мерапрыёмствы можна пры тэй умове, калі вакол усіх нашых мерапрыёмстваў і недахватаў будзе шырока разгорнута крытыка работы гарсавету, калі гэтыя мерапрыёмствы будуць строга правярацца, калі гэтыя мерапрыёмствы будуць прадуманы да канца і праведзены з большай эканоміяй.

Няма такіх затрудненьняў,—кажа, нарэшце, т. Карклін,—якіх мы не маглі-б перамагчы пры нашай цьвёрдасьці, пры ўмелым кіраўніцтве нашага авангарду камуністычнай партыі. У нашых радох ня можа быць месца ніякаму сумненьню, хістаньням і панікёрству.

Шырэй крытыку, шырэй самакрытыку, больш пралетарскай рэвалюцыйнай вытрыманасьці, больш цьвёрдасьці пры правядзеньні нашага пляну мерапрыёмстваў па культурным будаўніцтве.

* * *

Па дакладу т. Карклiна разгарнуліся жвавыя спрэчкі. Выступаўшыя прамоўцы паказвалі, што ў пяцігадовым пляне невыстарчальна адлюстравана разьвіцьцё нашага транспарту, шасэйных дарог і аўтамабілізму. Без аўтамабіля мы ня можам індустрыялізаваць нашу краіну.

Зьвяртаючы, галоўным чынам, увагу на новае будаўніцтва, трэба сачыць за тым, каб нашы старыя дамы не разбураліся і своечасова рамантаваліся.

Гарсавет павінен зьвярнуць больш увагі на вылучэньне жанчын, дапамагчы работніцам праяўляць сваю актыўнасьць ня толькі на паперы. На падтрыхтоўку кіраўнікоў прамысловасьці з асяродзішча рабочых таксама павінна быць зьвернута больш увагі.

* * *

Па дакладу ўраду Менскім гарсаветам ухвалена рэзалюцыя. Яна прызнае работу і лінію ўраду правільнай, адпаведнай дырэктывам кампартыі і 8-га Ўсебеларускага Зьезду Саветаў. Пленум ухваляе ўсе намечаныя ўрадам мерапрыёмствы па калектывізацыі і кааперараваньні вёскі, па далейшым узмацненьні яе сацыялістычнага сэктару, а таксама плян далейшага будаўніцтва прамысловасьці і перабудовы Менску ва ўзорны пралетарскі горад Беларусі.

Народная асьвета Менскай акругі да 3-га акруговага зьезду саветаў.

З часу 2-га акруговага зьезду саветаў прайшло два гады. За гэты кароткі перыяд Менская акруга дасягнула значных посьпехаў як у галіне гаспадарчага, так і культурнага будаўніцтва.

Эканамічнае ўзмацненьне акругі дало магчымасьць павялічыць асыгнаваньні на справу народнае асьветы. Калі ў 1926-27 годзе выдаткі на нарасьветы складалі 2.914.734 руб., дык у 1927-1928 г. гэта сума павялічана да 3.428.963 руб., а ў 1928-29 г. яна ўзрасла да 4.040.837 руб. Асабліва за апошні год узрасьлі выдаткі на народную асьвету па райённаму бюджэту: з 1.601.420 руб. у 1926-27 г. да 2.145.112 руб. у 28-29 годзе. Гэта лічба складае 97,5 проц. усей сумы сельска-гаспадарчага падатку, налічанага сёлета на індывідуальныя гаспадаркі акругі.

ШКОЛЬНАЯ СЕТКА.

Дзеля большага ахопу дзяцей працоўнага насельніцтва школамі, сетка школ у залежнасьці ад павялічэньня асыгнаваньняў з кожным годам пашыраецца. Гэта павялічэньне сеткі характарызуецца наступнымі лічбамі: у 1926-27 г. усяго на акрузе было 3 дзевяцігодкі, 71 самігодка і 887 чатырохгодак; у 1927-28 г.—4 дзевяцігодкі, 73 самігодкі і 932 чатырохгодкі, а ў 1928-29 г.—2 дзевяцігодкі, 76 самігодак, і 976 чатырохгадовых школ. Апрача гэтага, ёсьць 2 школы сялянскай моладзі, 5 прафшкол і 4 спецклясы.

Школьная сетка за апошнія гады расла, галоўным чынам, у раёнах. У гарадох яна заставалася амаль што бязьмен. Так, у 1927-28 годзе на акрузе было адчынена 89 камплектаў, з іх у гор. Менску—5 камплектаў, у гор. Барысаве—3, а рэшта—81 камплект у вёсках.

Па тыпах пачатковыя школы разьмяркоўваюцца наступным чынам: аднакамплектавых 63 проц., 2-хкамплектавых—33,7 проц., 3-хкамплектавых 1,1 пр. і 4-хкамплектавых—2,2 пр.

Акруговы Інспэктарыят Нарасьветы праводзіць палітыку паступовага зьмяншэньня аднакамплектавых школ праз рэарганізацыю іх у школы 2-хкамп. Але ня гледзячы на некаторы рост сеткі 2-хкамплектавых школ, процант аднакамплектавых школ не ўдалося зьвініць з тэй прычыны, што мясцовыя органы ўлады прымушаны бываюць выкарыстоўваць новыя камплекты не на рэарганізацыю школ, а, галоўным чынам, на адчыненьне новых аднакамплектавых школ у зьвязку з запатрабаваньнем насельніцтва.

ШКОЛЬНАЕ БУДАЎНІЦТВА.

Пашырэньне школьнай сеткі выклікае неабходнасьць набудовы новых школьных будынкаў. Гэта неабходнасьць яшчэ больш павялічваецца дзякуючы таму, што значная частка нашых школ (прыблізна 40 проц.) зьмяшчаецца ў навятых будынках. Але трэба адзначыць, што, ня гледзячы на значнае павялічэньне сродкаў на будаўніцтва школьных памяшканьняў, апошняе і да гэтага часу адстае ад росту школьнае сеткі.

Згодна пляну, у 1927-28 годзе трэба было-б будаваць па акрузе 109 камплектаў на агульную суму 327.000 руб. Асыгнавана было па каштарысу 127.200 руб. і па датацыі 95.000 руб. Гэтыя сродкі затрачаны на заканчэньне набудовы 20-ці школ, пачатых у папярэднія гады, і на 26 школ, набудова якіх пачата ў 1927-28 годзе. У 1928-29 г. на будаўніцтва школ у райёнах асыгнавана 162.800 руб., у Барысаве—100.000 руб. і Менску—3.000 руб.

Будаўніцтва няпляновых школ сіламі сялянства мае вялікае значэньне ў зьвязку з тым, што плянавае будаўніцтва значна адстае. За перыяд з 1923 г. па 1927-28 г. сіламі сялянства набудавана 117 школ, будуецца 12 і намечана да набудовы—37.

За апошнія гады значную дапамогу школьнаму будаўніцтву на вёсцы аказвае сялянства праз самаабкладаньне. Так, да 1-га кастрычніка 1928 г. на школьнае будаўніцтва (выключна) паступіла ад самаабкладаньня 198.563 руб. З гэтай сумы да 1-га кастрычніка 28 г. патрачана на будаўніцтва і рамонт школ 102.210 руб.

З кожным годам павялічваецца і бюджэтныя асыгнаваньні на рамонт школ. У 1927-28 г. на рамонт гарадзкіх і вясковых школ было асыгнавана 52640 р., а ў 1928-29 г.—64821 р.

Але, ня гледзячы на ўсё гэта, становішча большасьці школьных будынкаў, асабліва ў вёсцы, вельмі дрэннае. Значная частка школ не ў дастатковай меры забясьпечана належным абсталяваньнем і прыладамі, што ў сваю чаргу выклікае неабходнасьць яшчэ большага павялічэньня асыгнаваньняў на патрэбы школ.

АХОП ДЗЯЦЕЙ ШКОЛАМІ.

Рост школьнае сеткі дае магчымасьць штогод павялічваць процант ахопу школамі дзяцей працоўнага насельніцтва. Усяго ва ўсіх школах чатырохгодках у 1926-27 г. вучылася 58.008 чал., у 1927-28 годзе—60.216 чал., а ў 1928-29 г.—62.492 чал. (ня ўлічваючы вучняў 24-х школ, аб якіх весткі няма).

У 7-мігодках, 9-цігодках, агульнаадукацыйных курсах і спец. клясах у 1926-27 г. вучылася 28.729 чал., у 1927-28 г.—30.976 чал. і ў 1928-29 г.—31 259 чал., ня ўлічваючы вучняў 2-х самігодак, ад якіх весткі сёлета яшчэ не паступіла. (Весткі дадзены па ўсіх школах мясцовага бюджэту, чыгуначных і дзярж. бюджэту).

Асноўная маса вучняў 7-мігодак—дзеці рабочых у горадзе, дзеці сялян беднякоў і сераднякоў на вёсцы. Камсамольская і піянэрская праслойка складае ўжо 10 проц. агульнага ліку вучняў.

УСЕАГУЛЬНАЕ НАВУЧАНЬНЕ.

Згодна пастановы 2-га акруговага зьезду саветаў, прэзыдыум Менскага АВК абвясьціў абавязковае навучаньне для дзяцей 8-мігадовага ўзросту ў пачатку мінулага навучальнага году ў гарадох: Менску, Барысаве, Чэрвені і 692 насельных пунктах акругі (15 мястэчках і 677 вёсках).

Абавязковым навучаньнем было ахоплена 267 школ, з іх 27 гарадзкіх і 26 райённых 7-мігодак, а рэшта—вясковыя пачатковыя школы. У гэтым годзе ўсеагульнае навучаньне дадаткова ўведзена ў адным мястэчку і ў 1.292 насельных пунктах.

Пры правядзеньні ў жыцьцё абавязковага навучаньня летась, а таксама і сёлета былі перашкоды, як: нездавальняючая праца камісій па ўсеагульнаму навучаньню, недастаткова разгорнутая грамадзкая думка навокал гэтага пытаньня, наўнасьць значнай колькасьці другагоднікаў і перароскаў у школах, якія абмяжоўваюць прапускную здольнасьць школ, ня ўсё насельніцтва зразумела важнасьць правядзеньня ўсеагульнага навучаньня, у выніку чаго здарыліся выпадкі ненаведваньня школ дзяцьмі. Але, ня гледзячы на гэтыя перашкоды, вопыт уводзеньня ўсеагульнага навучаньня ў Менскай акрузе трэба лічыць здавальняючым.

ДАПАМОГА ДЗЕЦЯМ БЕДНАТЫ.

Задача павялічэньня пралетарска-бядняцкага ядра ў школах у сваю чаргу выклікае неабходнасьць узмацненьня дапамогі баднейшым вучням як з боку дзяржавы, гэтак і з боку савецкай грамадзкасьці. Дзеля дапамогі дзецям беднаты пры райённых 7-мігодках арганізоўваюцца інтэрнаты, якіх па акрузе налічваецца 24. У іх зьмяшчаецца 852 вучні.

Апрача арганізацыі інтэрнатаў для баднейшых вучняў, задаволеньня іх у першую чаргу падручнікамі і пісьмовымі прыладамі, для іх адпускаюцца і грашовыя сродкі. У 1927-28 г. на дапамогу дзецям беднаты было асыгнавана 9.100 руб., а ў 1928-29 годзе на гэту мэту асыгнавана 46.300 руб. і 5.300 руб. па стыпендыі баднейшым вучням 7-мігодак. Апрача гэтага, у багучым навучальным годзе да 1 сакавіка на дапамогу дзецям беднаты і батракоў сабрана ад грамадзкіх арганізацый і насельніцтва 15.245 руб., што складае 33 проц. да каштарысных сумы на гэту мэту.

ПАЛІТАСЬВЕТА.

Задачы перабудовы грамадзкага ўкладу жыцьця ў нашай краіне патрабуе ня толькі выхаваўчай працы сярод маладога пакаленьня, але і перавыхаваньня дарослага насельніцтва. Вялікую працу ў гэтым напрамку праводзяць нашы палітасьветустановы, сетка якіх з кожным годам пашыраецца. Усяго па акрузе зараз ны маем: хат-чытальняў — 84, нардамоў—18, бібліятэк—7, вячэрніх школ узвышанага тыпу—5, вячэрніх школ рабочай моладзі—18, вячэрніх школ сялянскай моладзі—17, школ для малапісьменных—17 і інш.

Расьце сетка хат-чытальняў і чырвоных куткоў за сродкі вясковага насельніцтва. Па ўсей акрузе зараз налічваецца насесткавых хат-чытальняў 78 і чырвоных куткоў—243.

Але ўсё-ж, ня гледзячы на шпаркі рост сеткі палітасьветных установаў, яны ня могуць абслужыць поўнасьцю ўсяго насельніцтва. Калі ўзяць нардамы і хаты-чытальні (разам), дык на адну сеткавую ўстанову прыпадае прыблізна 89 насельных пунктаў з 8.210 чал.

Існуючыя палітасьвет.-установы, ня гледзячы на штогодняе павялічэньне бюджэтных асыгнаваньняў, абсталяваны недастаткова. Не хапае сродкаў на навучальную частку, рамонт, гаспадарчыя выдаткі, ня кажучы ўжо аб будаўніцтве новых памяшканьняў, якое выклікаецца самым жыцьцём.

Склад працаўнікоў паліт.-асьвет. устаноў прымушае жадаць шмат лепшага. Але ўсё-ж, ня гледзячы на шэраг недахопаў, значная большасьць паліт.-асьвет. устаноў становіцца сапраўднымі культурнымі асяродкамі на вёсцы, вакол якіх згуртоваи актыў і разгорнута масавая праца. У працы некаторых паліт.-асьвет. устаноў (нардамоў і хат.-чыт.) за апошнія гады назіра

III акруговы зьезд саветаў Менскай акругі

АДЧЫНЕНЬНЕ ЗЬЕЗДУ.

Учора ў клюбе імя Карла Маркса адчыніўся III акруговы зьезд саветаў Менскай акругі.

На зьезд прыбыло 454 дэлегаты.

Старшыня Менскага АВК т. ЯЦКЕВІЧ, адчыняючы зьезд, у кароткай прамове спыніўся на тых задачах, якія павінны быць вырашаны зьездам.

У прэзыдыум зьезду былі абраны т. т. Чарвякоў, Галадзед, Гамарнік, Славінскі, Рабіновіч, Аксючыц, Крузмат, Васілевіч, Карп, Кроль, Ланцієнаў, Рыжоў, Ягораў і інш.

Ад імя ЦК КП(б)Б і ЦВК БССР выступіў з прывітаньнем т. ЧАРВЯКОЎ.

— ЦК КП(б)Б і ЦВК БССР,—кажа т. Чарвякоў,—даручылі мне перадаць вам наказ, які павінен служыць падставай для далейшай вашай працы. Да гэтых галоўных задач адносіцца: далейшы тэмп індустрыялізацыі краіны, разьвіцьцё і рэканструкцыя сельскай гаспадаркі і далейшае разгортваньне культурнай рэвалюцыі.

Тав. СЛАВІНСКІ, вітаючы зьезд ад імя Менскага акружнога партыі, адзначыў, што камуністычная партыя карыстаецца падтрыманьнем з боку шырокіх рабочых і бядняцка-серадняцкіх сялянскіх мас.

У адказ на некаторыя цяжкасьці, якія перажывае краіна, рабочая клясa адказвае сацыялістычным спаборніцтвам прадпрыёмствоў па падвышэньню і патаненьню вытворчасьці, а сялянства—калектыўнай здачай хлеба.

Камандуючы Беларускім Ваенным Акругам т. ЯГОРАЎ у сваім прывітаньні адзначыў:

— Палітыка савецкай улады—палітыка міру. Але, калі вораг пасьмее наблізіцца да граніцы Савецкага Саюзу, ён спаткае з боку чырвоных палкоў рашучы адпор.

Ад імя прафэсыянальных саюзаў зьезд вітаў т. РЫЖОЎ.

Апроч гэтага, зьезд віталі прадстаўнікі заводаў «Камунар», «Меншвік», «Дрэваапрацоўчнік» і інш.

Зьезд заслухаў рапарт № падшэфнага Беларускага палка.

На ўсе прывітаньні выступіў з адказам т. Аксючыц.

Зьезд паслаў прывітальныя тэлеграмы ЦК УсеКП(б), ЦК КП(б)Б, ЦВК СССР, ЦВК і СНК БССР.

КУТОК РАБСЕЛЬКОРА

Селькоры—на дапамогу сацыялістычнаму спаборніцтву ў сельскай гаспадарцы.

Сацыялістычнае спаборніцтва, якое шырока ахапіла горад і ўсю нашу прамысловасьць, павінна быць перанесена і ў сельскую гаспадарку.

Вялікая задача сацыялістычнае перабудовы вёскі можа пасьпяхова ажыцьцяўляцца толькі тады, калі да гэтай справы будзе прыцягнута ініцыятыва найшырэйшых працоўных мас вёскі. Спаборніцтва зьяўляецца самым правільным мэтадам абудженьня працоўнай ініцыятывы і зацікаўленасьці ў перабудове сваёй гаспадаркі.

Пачатак гэтаму спаборніцтву ўжо пакладзены сёлетняй падрыхтоўкай да вясеньняй пасеўнай кампаніі. У гэтай справе мы ўжо мелі пераключ[illegible] паасобных райёнаў, сельсаветаў і вёсак. Але у гэту справу яшчэ ня ўцягнуты шырокія масы працоўнага сялянства вёскі.

Дзеля шырокага разгортваньня сацыялістычнага выпярэдніцтва ў вёсцы па пастанове ўраду БССР абвешчан конкурс на лепшы па сельскай гаспадарцы райён БССР.

Палажэньне аб гэтым конкурсе зацьверджанае СНК БССР надрукавана ў нашай газэце за 31 сакавіка 1929 г.

Конкурс праводзіцца з 1 красавіка 1929 г. па 1 верасьня 1930 г.

Агульныя задачы конкурсу вельмі добра акрэсьлены ў палажэньні аб конкурсе. Гэта палажэньне павінна быць выразана з газэты і захавана для кіраўніцтва ў сваёй дзейнасьці кожным селькорам.

Задачы селькораў, як высковага актыву, заключаюцца ў тым, каб як мага шырэй пяром і словам папулярызаваць ідэі конкурсу, дапамагчы ахапіць конкурсам па магчымасьці больш райёнаў, выклікаць да ўдзелу ў конкурсе шырокія працоўныя масы вёскі.

Азнаёміўшыся з задачамі конкурсу, селькоры павінны зараз-жа распачаць асьвятленьня дасягненьняў паасобных устаноў і арганізацый райёну ў галіне палепшаньня сельскай гаспадаркі.

«Пры ацэнцы вынікаў працы асобна павінна ацэньвацца праца, зроблена па ініцыятыве і пры ўдзеле сродкаў насельніцтва і грамадзкіх устаноў вескі, у прыватнасьці па арганізацыі шматпалёвых севазваротаў без удзелу земляўпарадчыкаў, па асушцы і па гаспадарчым скарыстаньні забалочаных плошчаў, па разьвіцьці ўжываньня мясцовых угнаеньняў (торф, попел), па разьвіцьці і ўзмацненьні сеткі паапэрацыйных аб'яднаньняў вытворчага тыпу, асабліва ў галіне жывёлагадоўлі, палепшаньня насеньня і інш.»

Шырокае скарыстаньне мясцовых сродкаў самім насельніцтвам для ўзьняцьця ўраджайнасьці будзе асобна ацэньвацца конкурснымі камісіямі.

У галіне перабудовы сельскай гаспадаркі перад намі стаяць вялізарныя задачы. Конкурс павінен будзе паказаць, наколькі пасьпяхова мы іх вырашаем. Адсюль зразумела, што пасьпяховае правядзеньне конкурсу будзе залежыць ад таго, наколькі аб задачах конкурсу будуць асьвядомлены шырокія масы і наколькі гэтыя масы прымуць удзел у яго правядзеньні. Гэтай справе павінны дапамагчы селькоры.

Селькоры павінны асьвятляць ня толькі рэальныя дасягненьні, але і быць застрэльшчыкамі ў справе арганізацыі сацыялістычнага спаборніцтва ў вёсцы.

Я. Ч.

АДЧЫНІЛІСЯ ЗАВОЧНЫЯ КАРЭСПАНДЭНЦКІЯ КУРСЫ.

Улічваючы рост ролі рабочых сялянскіх, вайсковых і іншых карэспандэнтаў, рост запатрабаваньняў да карэспандэнтаў, дзякуючы агульнаму культурнаму росту, пры журнале «Селькор» арганізуюцца завочныя карэспандэнцкія курсы. Лекцыі для слухачоў гэтых курсаў пачалі друкавацца з 1 сакавіка 1929 г.

Завочныя курсы маюць мэту падрыхтаваць у правільнай палітычна пісьменных і тэхнічна кваліфікаваных газэтных і журнальных карэспандэнтаў. Курсы падрабязна азнаёмяць слухачоў з тэхнікаў газэтнай карэспандэнцыі, літаратурнай мовай, працаю з друкаванай газэтай і інш.

Праграма курсаў уключае наступнае: гісторыя бальшавіцкага друку, сялянскага друку і кнігадрукаваньня; тэхніка газэтнае карэспандэнцыі, асновы правасьцу, літапрадоўка, праца з насьценгазэтай і іншае.

Навучаньне на курсах праводзіцца наступным чынам: у кожным нумары журнала «Селькор» друкуецца некалькі вурокаў з указаньнем, як працавань, кантрольнымі заданьнямі і перапіскай як праз пошту, так і праз журнал.

Слухачы курсаў могуць быць усе пісьменныя грамадзяне, якія выпісваюць журнал «Селькор», прычым тэрмін курсаў разьлічан на 2 гады, і слухач, які спыніў падпіску на журнал, страціць права слухача.

Для паступленьня на курсы завочным слухачом неабходна выпісаць журнал «Селькор», запоўніць анкету (анкета вымешчана ў журнале № 5 або яе можна атрымаць, прыслаўшы 10 кап. марку). Запыты і кантрольныя працы накіроўваць на адрасу: Масква, 7, Вазьдвіжэнка, 9, ЗКК.

Абяцанкі-цацанкі...

Прыехаў у канцы 1928 г. у в. Уласавічы Любанскага райёну, рабкор пільні № 7 Закржэўскі. Прыехаў параіўся з моладзьдзю і рашыў з'арганізаваць у вёсцы селькораўскі гурток. Гурток быў арганізован. А калі ад'яжджаў. Закржэўскі дык абяцаў наведаць гурток праз 2-3 тыдні, прывесьці належную літаратуру і кіраўніцтва. Але паехаў назаўсёды... і гурток у чаканьнях кіраўніцтва і літаратуры распаўся. Апрача гэтага, моладзь страціла давер'е да ўсякіх такіх „арганізатараў".

Чортапалох.

ТЭАТР-КІНО

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.

ЧАЦЬВЕР, 18 КРАСАВІКА

Для агульна-адукацыйных курсаў

КАР'ЕРА „таварыша" БРЫЗГАЛІНА

Пачатак а 8-й гадзіне ўвечары.

КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ». Мастацкі фільм „ЯЕШЛЯХ" Пачатак а 7 гадзіне

КІНО ПРАЛЕТАРЫ. Гарольд Лёйд у намэдыі „МАРАК" Звыш праграмы кіно-хроніка № 11-190

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА». З аўторка, 16 красавіка. навінка сезону 1929 году вытворчасьці БДКІНО „ПЕСЬНЯ ВЯСНЫ" па аповесьці народнага паэты БССР ЯНУБА КОЛАСА.

1-ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР «ЮНЫ ПІАНЭР». „Стэнлей у нетрах Афрыкі". 1-я сэрыя ў 8 частках.

УСЕБЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА ДЗЯРЖБАНКУ ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА, што 15-га красавіка г. г. пачало функцыянаваць у горадзе ШКЛОВЕ АГЭНЦТВА ДЗЯРЖБАНКУ

якое будзе вытвараць: усе апэрацыі з каштоўнымі паперамі, пакупку каштоўных металяў і замежнай валюты, прыём і выдачу грошай на бягучых рахунках і ўкладах, пераводаў і інкасовых даручэньняў і прыём падатку.

Галоўлітбел 595.

ХРОНІКА.

Хроніка зьезду саветаў Меншчыны.

Уся праца зьезду саветаў Менскай акругі будзе праходзіць у памяшканьні клюбу Карла Маркса. У фае арганізавана выстаўка дыяграм, малюючых рост сельскай і лясной гаспадаркі, прамысловасьці, жыльлёвага будаўніцтва, асьветы, аховы здароў'я, дарожнага будаўніцтва і наапэрацыі ўсіх відаў.

У часе абедзенных перапынкаў для дэлегатаў зьезду будзе наладжан шэраг экскурсій на хлебазавод, халадзільнік, заводы „Бальшавік" і „Энэргія", а таксама ў музэй.

Дэлегаткі зьезду зробяць экскурсіі ў дзіцячыя ўстановы нарасьветы і аховы здароў'я.

На ўсіх амбуляторыях Менску дэлегаты зьезду будуць прымацца без чаргі дакторамі-спэцыялістамі па розных хваробах. Апрача таго, арганізаваны прыём дэлегатаў прафэсарамі па ўсіх спэцыяльнасьцях.

ПЕРШАМАЙСКІ ТЫДЗЕНЬ КУЛЬТУРЫ.

Цэнтральны Савет Беларускага Таварыства «Проч Няпісьменнасьць» зьвярнуўся да ўсіх нізавых арганізацый таварыства з адозвай, у якой заклікае першамайскія дні (1-5 мая) зрабіць сьвятам культуры, барацьбы за грамату, за кнігу, барацьбы супроць „мракобесия" царкоўнікаў і папоў, барацьбы з п'янствам, якое перашкаджае ўздыму сельскай гаспадаркі і індустрыялізацыі краіны.

У гэтыя дні трэба прыцягнуць увагу савецкай грамадзкасьці да справы ліквідацыі напісьменнасьці, як асноўнай перашкоды у барацьбе за новага чалавека, за новае жыцьцё. У першамайскія дні трэба таксама падвесьці вынікі працы вячэек таварыства за зімовы час і вызначыць шляхі для практычнай летняй працы.

У правядзеньне і арганізацыю сьвята будуць уцягнуты ўсе сябры таварыства «Проч Няпісьменнасьць», усе вучні ліквпунктаў і школ малапісьменных.

Ва ўсіх школах малапісьменных, ліквпунктах і вячэйках «ПН» будуць наладжаны спэцыяльныя вечары культуры, да якіх будуць прыстасаваны выпускі скончыўшых ліквпункты і ўрачыстая перадача іх у шэрагі таварыства «ПН».

На працягу тыдню культуры ўсе вячэйні таварыства павінны разгарнуць масавую палітасьветную працу разам з саюзам бязбожнікаў і таварыствам барацьбы з алкагалізмам. У гэты тыдзень вячэйні таварыства „ПН" разам з наапэрацыйнымі арганізацыямі разгорнуць працу па прасоўваньню кнігі і газэты ў гушчы працоўных мас гораду і вёскі.

Разам з камсамольскімі вячэйкамі, піянэрамі і вучнямі школ мяркуецца наладзіць збор кнігаў для вёсак.

Арганізацыя буйных кузьняў-майстэрняў.

ЦК сялянскіх к-таў узаемадапамогі арганізаваў 44 буйныя кузьні-майстэрні. З гэтае колькасьці ўжо пачалі працаваць 25 майстэрняў.

Бяда ў тым, што Бельсельсаюз не задавольняе ў поўнай патрэбе мяхамі і інш. прыладамі. Таксама не хапае жалезных матар'ялаў і нарогаў.

З КААПЭРАВАНЬНЕМ ІНВАЛІДАЎ НЯ ЎСЮДЫ ДОБРА.

Па вестках Нар. Кам. Сац. Забясьпекі, не ва ўсіх акругах уважліва адносіліся да дырэктывы ўраду аб належным выкарыстаньні ў 1927-28 г. асыгнаваных сродкаў на пэнсію інвалідам вайны і забясьпечаньне сем'яў забітых на вайне. РВК і гарсаветы часта адводзілі маёмасьць вайны ўвагі на кантроль органаў сацыяльнай забясьпекі.

У сувязі з гэтым Нар. Кам Сацыяльнай Забясьпекі вынес суровы выгавар з пазраджаньнем інспэктару Гомельскага АВК т. Крылову, суровы выгавар былым інспэктарам Бабруйскага АВК Русачэнку і Лосю. Мазырскага АВК—Крычэўцову, Аршанскага АВК—Ціханаву, Магілеўскага АВК—Чмыхунову, Інспэктару Віцебскага АВК Гараўну абвешчан выгавар, а інспэктару Полацкага АВК Сьвярко—пастаўлена на від.

Тыдзень барацьбы са шкоднікамі.

У хуткім часе ў БССР будзе праведзены тыдзень барацьбы са шкоднікамі. Актыўны ўдзел у гэтай кампаніі будуць прымаць ячэйкі ТДА-Авіяхіму. Кампанія сгавіць мэтай уцягнуць у гэту справу шырокія колы сялянства і распачаць плянавае вынішчэньне шкоднікаў, якія штогод нішчаць у БССР на 35 мільёнаў рублёў палявых, садовых і гародніх пасеваў.

Праверка падрыхтоўкі да сяўбы.

Гэтымі днямі выяжджаюць на акругі адказныя працаўнікі Наркамзему, Белсельтрэсту, Белсельсаюзу і Белсельбанку для праверкі на мясцох, як выконваюцца дырэктывы па падрыхтоўцы да сяўбы. Праверка на мясцох працягнецца да 1 мая.

Пашыраем агнятрывалае будаўніцтва.

На пашырэньне агнятрывалага будаўніцтва сёлета асыгнавана 790.000 руб крэдыту, а на будаўніцтва ў калгасах—1.650.000 руб.

З кожным годам пашыраецца ў нас агнятрывалае будаўніцтва, якое, апрача выгоднасьці ў пажарных адносінах, зьяўляецца ў малалесных райёнах адзіным і тапным спосабам будаўніцтва розных відаў будынкаў.

У 1927-28 г. у БССР па лініі агнятрывалага будаўніцтва было выпушчана звыш 2-х мільёнаў штук чарапіцы, 31.000 цэментовых кругоў для студняў, выпрацавана 598 тон вапны і звыш 10 мільёнаў цаглін. Сёлета мае быць выпрацавана каля 4 мільёнаў штук цэмантовай і 645.000 ганчарнай чарапіцы, 34.000 цэмантовых кругоў, 21 мільён цаглы і 891 тона вапны.

У сувязі з жыльлёвым крызісам агнятрывалае будаўніцтва пачынае пашырацца і па гарадох, як больш таннае і выгоднае. На пабудову памяшканьняў у калгасах сёлета мае быць затрачана 1.650.000 руб. З 1335 новых калгасных будынкаў намечана пабудаваць агнятрывалых 133. Дзяржава сёлета вызначыла на агнятрывалае будаўніцтва 790.000 руб. крэдытаў. З паасобных відаў будаўніцтва сёлета намечана пабудаваць 3475 дахаў, 769 розных будынкаў, у земляўпарадкаваных райёнах 1830 бэтонных і 24 сьвідравальных студняў.

Агнятрывалае будаўніцтва праводзіцца праз т-вы, якіх у мінулым годзе было 182. Гэтыя т-вы па агнятрываламу будаўніцтву мелі 109 бэтонных майстэрняў, 89 цагельняў, 4 вапнярні. Сёлета мяркуецца арганізаваць яшчэ 67 т-ваў.

А каб выпрацаваць лепшы тып будынкаў для калгасаў і сялянства, Наркамзем абвясьціў усесаюзны конкурс, але вынікі конкурсу аказаліся нездавальняючымі з тае прычыны, што аўтары конкурсу ня былі добра знаёмы з беларускімі ўмовамі. Зараз Наркамзем пастанавіў правесьці конкурсаў пераапрацаваць і дапасаваць да мясцовых умоў.

Да недахопаў у галіне агнятрывалага будаўніцтва трэба аднесьці малую ўвагу з боку нашых ведамстваў.

На 8-м усебеларускім зьезьдзе саветаў была вынесена пастанова, каб усе ведамсьцьвенныя памяшканьні будаваліся выключна з агнятрывалых матар'ялаў; гэта пытаньне доўга абгаварвалася, але да гэтага яшчэ не апублікавана пастанова наконт гэтага пытаньня.

Урэшце, трэба спыніцца на падрыхтоўцы ніжэйшых кадраў спэцыялістаў па агнятрываламу будаўніцтву. Зараз у Менску праходзяць 3-хмесячныя курсы для дзесятнікаў т-ваў агнятрывалага будаўніцтва. На курсах навучаецца 46 чалавек.

Дзеля таго, каб мець аналізы будаўнічых матар'ялаў, пры НКЗ існуе спэцыяльная лябараторыя па агнятрываламу будаўніцтву.

Апроч гэтага, пры лябараторыі вядуцца вопыты з рознымі тыпамі будаўніцтва, наколькі яны адпавядаюць прыродным і кліматычным умовам тых ці інш. райёнаў.

Адказы карэспандэнтам.

Буглаку. «Шумінь»—накіравана кіраўніку справамі ЦК КП(б)Б для прыняцьця адпаведных мер.

Барабанаву, Страніку, Аграному і К. „Я працоўны, Вясковы камсамол, Піць" і „Аб перавыбарах"—друкаваца ня будзе.

Панятніну, Станкевічу. «Шкодніці калектыву» накіравана ХалопеніцкамуРК КП(б)Б, „Калі гране"—Менскай РСІ.

Аўтару допісу «Прашу надрукаваць». На ваш допіс Бабруйская РСІ паведаміла, што матар'ял аб Барташэвічу будзе выкарыстаны пры чыстцы савецкага апарату.

А. С. Муж працуе і атрымлівае 42 руб.. а жонка таксама працуе і атрымлівае 26 рублёў—гэта зьява нармальная і нічога злачынага няма.

Зорнаму, Куліку, Карсакоўскаму і Кавсту. „Аўтаномія" накіравана Менакрінспэктару лясоў, «Паход» — Жлобінскаму РВК, «Ці хутка канец»—Менск. АВК, „Пільнуе", «Патрэбна мятла»—Касьцюковіцкаму РВК.

Мінёнку, Воку, ВАС'у, Чуўшаму, Байдову, Ярмалінскаму, Кібанаву, К., і к-цу. «Тэйна»—накір. Камарынскаму РК КП(б)Б, «Маленькі фэльетон»—Жлобінскаму РВК, «Кулы-ж» — Калінкавіцкаму РК КП(б)Б, „Перавод"—Мазырскай акр. міліцыі, «Могуць быць»—Капыскаму РК КП(б)Б, „Злачынная паганіна"—Менскай РСІ, „Ухаркупец»—Барысаўскай раймілыцыі, „Кахаеўчына"—Коханаўскаму РК КП(б)Б і „У саветах чужыя"—Клімавіцкаму РВК.

КІНО.

„МАРАК".

(Кіно «Пралетары»)

Гарольд Лёйд зачасьціў на нашым экране. Фільм «Марак»—з яго ўдзелам і ўдзелам яго заўсёдашняй партнэршы—Мілдрэд Дэвіс. Сюжэт фільму—каханьне амэрыканскага хлапца і амэрыканскае дзяўчыны, якія сустракаюць на сваім шляху перашкоды. Ён—добры малы, яна бязьмерна багатая. Каб жэніцца, ён мусіць служыць і становіцца маракам. Яна —вандрус. Яна трапляе ў небясьпечнае становішча, ён выратоўвае яе і... і ўсё ў парадку.

Гарольд Лёйд, ён заўсёды добра іграе, трукі яго багатыя вынаходкі, часам складаныя. На гэты раз Гарольд Лёйд грае ня сарамлівага дзяцюка, як у «Унучку бабы», а самаўпэўненага, разьвязнага малады чалавека.

Добра граюць вьюры—маленькая дзяўчынка, якая перадражнівае матроса, калі той, голячыся, крыху адвярнуўся. Камэдыя—ня дрэнная.

СПРАВАЧНЫ АДДЗЕЛ.

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК НА 18-4-29 г.

	Куп.	Прад.
1-я 6 проц. залатая выйгрышная пазыка	4—87	—
2-я 6 проц. залатая выйгрышная пазыка	5—00	—
Бясспроц. пазыка 26 г.	123—25	—125—25
10-проц. Дзярж. выйгрышная пазыка 27 г.	25—64	—25—76
6-я проц. дзяр. пазыка індустр.	25—26,5	—25—26,5
3-я сялянская 1927 г.	5—01,5	— —
12 проц. рэнтн. 1927 г.	104—56	— —
2-я 6 проц. пазыка ін. юн. выш.	26—30,5	26—60,5
Пазыка індустрыял. бясспроц. выш.	26—11	—26—21

ШТО СЛУХАЦЬ ПА РАДЫЁ.

ПЯТНІЦА 19-ГА КРАСАВІКА.

17—30—Час акцябрят.
17—55—Інфармацыя СНКБ.
18—10—Музычны адпачынак.
18—35—Лекцыя рабочта-сялянскага радыёўніверсытэту (падрыхтоўчага курсу). 1. На беларускай мове 25 хв. 2. » » » літарат.
19—25—Беларуская радыё-газэта.
20—10—Даклад: праца саветаў і індустрыялізацыя краіны т. Ханкевіч.
20—00—Канцэрт са студыі.
23—20—Агляд заўтрашняй прасы.
23—35—Вывучэньне азбукі «Морзе».

Апавяшчэньне.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

У пятніцу, 19-IV, а 7 вал. г. ув. агульны сход асьветнікаў гораду. На парадку дню даклад: «Чаму Троцкі скаціўся ў лягер буржуазіі».

Адказны рэдактар М. КУДЗЕЛЬКА

АБВЯШЧЭНЬНЕ.

На падставе пастановы ЦВК і СНК БССР ад 23 лютага 1929 году, Менскі Гарадзкі Савет устанаўляе наступныя стаўкі кватэрнае платы па гор. Менску, якія ўводзяцца з 1-га красавіка 1929 г.

1. Стаўкі для рабочых і служачых.

Выходзячы з каштоўнасьці эксплёатацыі і парнальнай амартызацыі жыліщ, аснаўная стаўка кватэрнай платы для гор. Менску ўстанаўляецца ў 37 кап. за 1 кв. м. жылой плошчы ў м-ц (альбо 1 р. 68 к. за 1 кв. саж).

Для рабочых і служачых, якія зарабляюць 100 руб. і менш у месяц, устанаўляюцца наступныя скідкі з асноўнай кватэрнай платы.

Асобы, якія зарабляюць у м-ц:

да 20 р.			уключна атрым. скідку	85 проц.	і плацяць	5,5 к. за к. м.	(	25 к. за к. саж.)
ад 21	» да	30 р.	» » »	70 »	»	11 » » » »	(	50 » » »)
» 31	» »	40 »	» » »	62 »	»	14 » » » »	(	64 » » »)
» 41	» »	50 »	» » »	52 »	»	18 » » » »	(	81 » » »)
» 51	» »	60 »	» » »	43 »	»	21 » » » »	(	96 » » »)
» 61	» »	70 »	» » »	33 »	»	25 » » » »	(1 р.	12 » » »)
» 71	» »	80 »	» » »	24 »	»	28 » » » »	(1 »	25 » » »)
» 81	» »	90 »	» » »	15 »	»	31 » » » »	(1 »	43 » » »)
» 91	» »	100 »	» » »	5 »	»	35 » » » »	(1 »	60 » » »)
» 101	» »	125 »	» » »	— »	»	37 » » » »	(1 »	68 » » »)

Для асоб, якія атрымліваюць заработную плату ад 126 руб. да 200 р. уключна, разьмер кватэрнай платы за 1 кв. мэтр устанаўляецца шляхам надбаўкі да 37 кап. 0,33 кап.*) з кожнага рубля, атрытліваемага звыш 125 р.

Для асоб, якія атрымліваюць заработную плату ад 201 р. да 240 руб., набаўляецца 0,33 кап. *) з кожнага руб. звыш 125 да 200 р. і 0,45 кап. **) з кожнага руб., звыш 200 р. да 240 руб.

УВАГА: Асобы, якія атрымліваюць заработную плату ад 151 руб. да 165 руб. уключна ў месяц, плацяць за 1 кв. мэтр 53 кап. (2 р. 30 кап. за 1 кв. саж.), а асобы, якія атрымліваюць зарплату ад 201 руб. да 235 руб. уключна плацяць 77 кап. за 1 кв. мэтр. (3 руб. 50 кап. за 1 кв. саж.) у месяц, а не па разьліку, які паказан у сучасным параграфе.

Для асоб, якія атрымліваюць заработную плату звыш 240 руб., набаўляецца 0,33 кап.*) з кожнага рубля звыш 125 р. да 200 руб., 0,45 кап.**) з кожнага рубля звыш 200 р. да 240 руб. і 0,23 кап. ***) з кожнага руб. звыш 240 руб., з тэй аднак умовай, каб стаўкі кватэрнай платы для асоб з заработнай платай звыш 302 руб. не перавышалі 94 кап. за 1 кв. мэт. (4 р. 27 кап. за 1 кв. саж.).

2. Стаўкі для беспрацоўных, сацыяльна-апякаемых і ўтрыманцаў.

1) Асобы, што атрымоўваюць пэнсію ад органаў сацыяльнага забясьпечаньня, альбо сацыяльнага страхаваньня, калі яны атрымліваюць пэнсію ня больш 20 руб. у месяц, беспрацоўныя, зарэгістраваныя на Біржы Працы, сем'і чырвонаармейцаў, што знаходзяцца на іх утрыманьні да ўзяцьця гэтых чырвонаармейцаў на вайсковую службу і якія ня маюць самастойных сродкаў на жыцьцё, аплачваюць памяшканьні па 5,5 кап. за кв. мэтр (25 кап. за 1 кв. саж).

2) Асобы, што атрымоўваюць пэнсію ад органаў сацыяльнага забясьпечаньня, альбо сацыяльнага страхаваньня больш за 20 руб. у месяц, прыраўніваюцца да адпаведнае катэгорыі рабочых і служачых.

3) Стаўкі саматужнікаў, рамесьнікаў і сяброў прамысловых і працоўных арцеляў.

1) Саматужнікі, члены вытворчых арцеляў, якія працуюць толькі ў супольных майстэрнях, што ўваходзяць у сыстэму прамысловай каапэрацыі, аплачваюць жылыя памяшканьні на падставах, устаноўленых для рабочых і служачых.

2) Саматужнікі і рамесьнікі, якія не карыстаюцца наёмнай працай і сябры прамысловых і працоўных арцеляў, якія не ўваходзяць у сыстэму прамысловай каапэрацыі, плацяць:

а) не абкладаемыя прыбытковым падаткам па злучнасьці прыбыткаў—37 к. за 1 кв. мэтр (1 р. 68 кап. за 1 кв. саж.) у месяц.

б) Атрымліваючыя прыбыт.	ад	800 р.	да 1200 р.	укл. у год	44 к. кв. м.	(2 р.	00 к. к. с.)
в)	»	»	» 1200 » » 1600 »	» »	55 » » »	(2 р.	50 » » »)
г)	»	»	» 1600 » » 2000 »	» »	66 » » »	(3 »	00 » » »)
д)	»	»	» 2000 » » 2400 »	» »	77 » » »	(3 »	50 » » »)
е)	»	»	» 2400 » » 2600 »	» »	88 » » »	(4 »	00 » » »)
ж)	»	»	» звыш 2600 руб.	» »	1-10 » » »	(5 »	00 » » »)

УВАГА: Наліччa аднаго рабочага альбо 2-х вучняў ня служыць перашкодай для ўжываньня вышэйазначанай стаўкі.

3) Саматужнікі і рамесьнікі, якія карыстаюцца наёмнай працай, аплачваюць кватэрную плату па згодзе з домакіраўніцтвам, але ня ніжэй 88 кап. за кв. мэтр. (4 р. за 1 кв. саж.) і ня больш 1 руб. 98 кап. за кв. мэтр (9 руб. 1 кв. саж.).

*) 0,33 кап. раўняюцца прыблізна 1/3 кап.
**) 0,45 » » » 1/2 »
***) 0,23 » » » 1/4 »

4. Стаўкі асоб вольных прафэсій.

Для асоб вольных прафэсій, як та: урачоў, інжынэраў, юрыстаў, вольных мастакоў, літаратараў і інш. асоб, якія сыстэматычна займаюцца прыватнай практыкай, стаўкі кватэрнай платы устанаўляюцца:

а) для асоб, якія ня плацяць дзяржаўнага падаходнага падатку, у разьмеры асноўнай кватэрнай платы (37 кап. за 1 кв. мэтр) ці 1 руб. 68 кап. за 1 кв. саж.;

б) для асоб, якія плацяць дзяржаўны падаходны падатак — у залежнасьці ад іх даходнасьці за папярэдні акладны год, у разьмеры асноўнай стаўкі з надбаўкаю да яе за кожныя 200 руб. прыбытку звыш 700 руб. па 5,5 кап. за 1 кв. мэтр з жылой плошчы ў месяц да дасягненьня прэдзелу 1 руб. 32 кап. за 1 кв. мэтр (6 руб. за 1 кв. саж.) жылой плошчы ў месяц, прычым пры вылічэньні надбаўкі няпоўныя 200 руб. лічацца за поўныя.

УВАГА: Для літаратараў, мастакоў і скульптараў, якія зарабляюць у месяц ня больш за 200 руб., кватэрная плата устанаўляецца на тых самых падставах, як і для рабочых і служачых.

5. Стаўкі для асоб, якія жывуць на непрацоўныя прыбыткі.

Кватэрная плата для гандляроў і інш. асоб, непрацоўных катэгорый устанаўляецца ў залежнасьці ад даходаў наймальнікаў кватэр у разьмеры ад 1 руб. 98 кап. да 3 руб. 35 кап. за 1 кв. мэтр (ад 9 руб. да 15 руб. за 1 кв. сажань) жылой плошчы.

Асобы, якія плацяць прамысловы падатак, паводле сталых ставак прыраўніваюцца да саматужнікаў і рамесьнікаў і уносяць нармальную кватэрную плату па 37 кап. за 1 кв. мэтр (1 руб. 68 кап. кв. саж.).

6. Льготы платнікам.

З звычайнае кватэрнае платы робіцца скідка ў залежнасьці ад выгаднасьці кватэр:

а) для кватэр, якія зьмяшчаюцца на акраінах гораду	10 проц.
б) для кватэр, у якіх няма водаправоду, альбо водаводу	10 проц.
в) для кватэр, у якіх няма водаправоду і водаводу	20 проц.
г) за пакоі, якія ня маюць знадворнага асьвятленьня	50 проц.
д) за прахадныя пакоі, калі праз іх праходзяць жыхары, якія не зьяўляюцца членамі сям'і зьёмшчыка гэтых пакояў	33 проц.
е) для кватэр, у якіх падлога ніжэй узроўню зямлі ня менш як на 0,25 мэт.	50 проц.
ж) за вышкавыя, ці, так званыя, мансардныя кватэры, г. зн., калі яны вымяшчаюцца ў прасторы паміж столевым перакрыцьцём верхняга паверху дому і дахам	50 проц.

7. Аплата плошчы, займаемай аднэй сям'ёй.

Калі пакой альбо кватэра займаюцца сям'ёй, у якой некалькі членаў маюць самастойны заробак, дык кватэрная плата за ўсё памяшканьне вылічваецца ў наступным парадку:

а) З груп рабочых і служачых, якія паводле сваёй заработнай платы павінны плаціць менш асноўнай кватэрнай платы (37 кап. за 1 кв. мэтр ці 1 руб. 68 кап. за 1 кв. саж.), вылічваецца з агульнага заработку ўсіх членаў сям'і, але ня больш асноўнае кватэрнае платы, з тэй умовай, каб кватэрная плата складала ня больш 10 проц. агульнага заработку сям'і.

б) З іншых катэгорый платнікаў—кватэрная плата бярэцца з заработку альбо даходаў членаў сям'і з найвышэйшым у сям'і заработкам, альбо даходам.

8. Аплата лішкаў.

Зьёмшчык мае права аплачваць па паказаных нормах за жылую плошчу, якую займае ён і члены сям'і, якія знаходзяцца на яго ўтрыманьні, а таксама і хатнія работніцы, лічачы 9,1 кв. мэтру (2 кв. саж.) на чалавека.

Лішкі больш за 9,1 кв. мэтру на чалавека аплачваюцца ў падвойным разьмеры ў параўнаньні з кватэрнай стаўкай, устаноўленай для данай катэгорыі платнікаў.

Наймальнікі—рабочыя і служачыя, альбо прыроўненыя да іх асобы, аплачваюць лішкі жыльлёвай плошчы ня больш як за 9,1 кв. мэтр. (2 кв. саж.) на наймальніка ў звычайным разьмеры.

Паказаныя вышэй стаўкі кватэрнае платы распаўсюджваюцца на ўсе дзяржаўныя (нацыяналізаваныя і муніцыпалізаваныя) грамадзкія, каапэрацыйныя і прыватныя, як уваходзячыя ў лік 30 проц. нормы Камгасу, так і не ўваходзячыя ў гэту норму, дамаўладаньні гораду Менску за выключэньнем гасьцініц, а таксама дамаўладаньняў, пабудаваных на правах забудовы, згодна артыкулаў 77—86 б. Гр. К.

Забараняецца браць кватэрную плату звыш ставак, паказаных у гэтай пастанове. Асобы, якія бяруць павышаную супроць абвешчаных ставак кватэрную плату з рабочых і служачых і прыраўнаных да іх асоб, нясуць адказнасьць згодна 142 арт. К. К., а за ўзіманьне павышанай кватэрнай платы з другіх груп насельніцтва вінаватыя нясуць адказнасьць згодна 131 арт. К. К.

УВАГА: Аспродкам гораду лічыцца рыса, паказаная абавязковай пастановай мінулага году.

(Падрабязнае палажэньне аб кватэрнай плаце будзе выдадзена гарсаветам дадаткова ў выглядзе спэцыяльнай брашуркі, якую можна будзе набыць у Менкамгасе).

Нам. старшыні гарсавету РАБІНОВІЧ.

Сакратар ПАСЫНКОЎСКІ.